

Tilastokeskuksen tilinpäätös vuodelta 2013

Sisältö

1. TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1 Johdon katsaus	3
1.2 Vaikuttavuus	5
1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus	5
1.2.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	7
1.3 Toiminnallinen tehokkuus	8
1.3.1 Toiminnan tuottavuus	8
1.3.2 Toiminnan taloudellisuus	10
1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	11
1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	13
1.4 Tuotokset ja laadunhallinta	15
1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	15
1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	16
1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	19
1.6 Tilinpäätösanalyysi	23
1.6.1 Rahoituksen rakenne	23
1.6.2 Talousarvion toteutuminen	24
1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma	24
1.6.4 Tase	25
1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	26
1.8 Arviointien tulokset	28
1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	30
2 TILASTOKESKUKSEN TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA	31
3 TILASTOKESKUKSEN TUOTTO- JA KULULASKELMA	32
4 TILASTOKESKUKSEN TASE	33
5 TILASTOKESKUKSEN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	34
6 ALLEKIRJOITUS	40

1. Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Suomessa talouden epävarmuus jatkui, vaikka Euroopassa taluskriisi alkoi jo osoittaa lievenemisen merkkejä vuonna 2013. Suomen bruttokansantuote hieman supistui toisena vuonna peräkkäin. Etenkin julkisen talouden kestävyysvaje sekä hallituksen toimet – sote- ja kuntauudistus sekä uusi rakennepoliittinen ohjelma – leimasivat yhteiskunnallista keskustelua vuonna 2013.

Euroopan velkakriisi on viime vuosina heijastunut merkittävästi tilastoalan toimintaympäristöön. EU:n toimet mm. talouden ohjaus-, sääntely- ja valvontajärjestelmien kehittämiseksi ovat lisänneet talouden seuranta- ja tilastotiedon kysyntää sekä kiristäneet julkisen tilastojen laatuvaatimuksia.

Vuonna 2013 Tilastokeskuksen tuotanto ja henkilöstömäärä hieman supistuivat edellisvuodesta. Budjettirahoitteinen toiminta pysyi edellisvuoden tasollaan, mutta maksullinen toiminta jäi jonkin verran tavoiteltua pienemmäksi. Perinteisten paperijulkaisujen määrä väheni tuntuvasti ja myös mm. tietokanta- ja toimeksiantopalvelut supistuivat. Avoimen datan käyttö lisääntyi.

Julkisen tilaston palvelukyky säilyi toimintavuonna hyvällä tasolla; asiakkaiden palaute oli edelleen valtaosin myönteistä. Euroopan unionin kasvavat tietotarpeet Tilastokeskus on edelleen toteuttanut hyvin laadukkaasti mm. Eurostatin arvion mukaan. Panostus tietoaineistojen hyödynnettävyyden parantamiseen näkyi tutkimusaineistojen käytön tuntuvana lisääntymisenä toimintavuonna. Tutkijoiden käyttöön avattiin uusi mikrosimulointimalli.

Vuonna 2013 Tilastokeskus uudisti organisaatorakenteensa ja päivitti toimintastrategiansa. Viime vuosina on kehitetty mm. yritys- ja henkilötiedon keruujärjestelmiä sekä hallinnollisten aineistojen hyödyntämistä. Tietojen jakelukanavia sekä julkaisu- ja metatietojärjestelmiä on uudistettu. Kehitystyön painopiste on ollut prosesseja yhtenäistävissä toimissa sekä kansallisen toiminnan sopeuttamisessa Euroopan tilastojen kehittämiseen.

Yksittäisistä tilastouudistuksista merkittävimpiä ovat viime vuosina olleet kansantalouden tilinpidon ja yritystilastojen laajat järjestelmäudistukset. Kuntatilat ja kehitetään VM:n käynnistämässä laajassa hankkeessa.

Valtion yhteisten ICT-palveluiden käyttöönotot työllistivät edelleen viraston tietotekniikkaa. Toimintavuonna liitettiin valtion yhteiseen tietoliikennetietoihin sekä toteutettiin valtion yhteisen talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän käyttöönotto. Näiden lisäksi käynnistettiin valtion yhteisen viestintäratkaisun käyttöönoton valmistelu sekä valtion toimialariippumattomien ICT-tehtävien keskittämiseen liittyvä valmistelu.

Tilastotoimen koordinoitua leimasivat useilla tahoilla vireillä olleet tilastotuotannon keskittämishankkeet. Toimintavuonna valmisteltiin maksutasetilastoinnin siirto Suomen Pankista Tilastokeskukseen. Tällaisilla hankkeilla toteutetaan valtion vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmaa, jossa erääksi tavoitteeksi on asetettu julkisen tilastotuotannon keskittäminen.

Euroopan ja Suomen taluskriisien myötä myös julkisen talouden tilastoinnin haasteet ovat lisääntyneet. Paineet yhteiskunnan tilastoinfrastruktuurin uudistamiseen ovat kasvaneet ja tämä näkyy sekä Euroopan tilastojärjestelmän että kansallisten tilastovirastojen toiminnassa. Niukat resurssit pakottavat priorisoimaan

paitsi tilasto-ohjelmia myös kehitystyön painopisteitä. Suomessa tilastojen laadintaa ohjaava uudistettu tilastolaki astui voimaan 1.9. 2013.

Euroopan tilastojärjestelmässä on viime vuosina uudistettu paitsi tilastolainsäädäntöä myös mm. hallintarakenteita, tilasto-ohjelmien priorisointia ja käytännösääntöjä. Kehitystyö on edennyt myös yksittäisille tilasto-alueille, kuten talous-, yritys- ja sosiaalitalastojen uudistamiseen. Vuonna 2013 valmistui uusi keskipitkän ajan tilasto-ohjelma. Myös Euroopan tilastojen tuotantovision uudistaminen käynnistyi. Tilastokeskus osallistuu aktiivisesti Euroopan tilastojärjestelmän kehittämiseen.

Teknologian kehitys, uudet tietolähteet ja uudet menetelmät mm. suurten tietomassojen hyödyntämiseen avaavat tilastovirastoille uusia mahdollisuuksia vastata yhteiskunnan muuttuviin ja kasvaviin tilastotiedon tarpeisiin. Näiden mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää kuitenkin tuottavuutta ja palvelukykyä edistävien tietotekniikka-investointien pitämistä korkealla tasolla.

1.2 Vaikuttavuus

Valtiovarainministeriö on asettanut Tilastokeskukselle seuraavat vaikuttavuustavoitteet (Tilastokeskuksen strategia 2012–2015):

- Varmistetaan tilastojen ja tietoaineistojen korkea laatu ja luotettavuus
- Yhteiskunnallisen päätöksenteon, tutkimuksen ja kansalaisten tiedonsaannin edellytykset paranevat
- Tilastojen ja tietoaineistojen ajantasaisuus, kattavuus ja käytettävyys paranevat ja tilastotuotanto pystyy reagoimaan nopeasti muuttuviin tietotarpeisiin
- Tietoaineistojen hyödynnettävyyttä ja saatavuutta edistetään kansallisen tietopolitiikan ja sovittujen kehittämislinjausten mukaisesti

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Tilastokeskuksen toiminnan vaikuttavuus perustuu kansalliseen ja kansainväliseen luottamukseen. Sen peruselementtejä ovat Tilastokeskuksen asiantuntemus ja luotettavat tilastot sekä näiden taustalla laadukkaat perustiedot ja tilastointimenetelmät. Luottamuksen saavuttamiseksi panostetaan tavoitteelliseen ja johdonmukaiseen yhteistyöhön sidosryhmien kanssa ja tilastotiedon sekä sisällöllisen etä teknisen käytettävyyden parantamiseen. Käyttäjäkyselyn mukaan luottamus on kuitenkin heikentynyt (luku 1.4.2). Saatujen arviointien tulokset raportoidaan luvussa 1.8.

Tilastojen ja tietopalvelun laadusta raportoidaan yksityiskohtaisesti luvussa 1.4. Vuonna 2012 ongelmana oli julkistusten virheellisyys. Seurantavuonna panostus virheiden korjaamiseen ajoissa tuotti tulosta ja virheettömien julkistusten määrä oli lähes tavoitellulla tasolla. Työtä virheiden vähentämiseksi jatketaan edelleen. Alkuvuonna 2013 avoimuuden parantamiseksi alettiin julkistaa revisiot eli tilastotietojen tarkentuminen, kun tilastosta on useampia kuin yksi julkistus.

Tietoaineistojen hyödynnettävyyttä on parannettu tutkijapalveluissa. Uutena palveluna tutkijoiden käytössä on mikrosimulointimalli (luku 1.4.1.).

Tilastokeskukseen liittyvä mediajulkisuus on perinteiseen tapaan luonteeltaan neutraalia ja toteavaa. Tilastokeskuksen rooli on muuttunut aiempaa aktiivisemmaksi. Esimerkiksi asiantuntijoiden haastattelujen määrä kasvoi aiempaan verrattuna. Tieto&trendit -blogi sekä Hyvinvointikatsaus-lehti saivat entistä enemmän näkyvyyttä. Niiden artikkeleita siteerattiin ja ne synnyttivät keskustelua. Mediasa kritiikki kohdistui Tilastokeskuksen metodeihin ja tiedonkeruumenetelmiin, kuten esimerkiksi otosten kattavuuteen, ja eräiden tilastotietojen luotettavuuteen. Alkuvuonna esiin nousi avoin data ja sen tuomat mahdollisuudet kuvata yhteiskunnallisia ilmiöitä.

Ajankohtaisviestinnässä on monipuolistettu tietosisältöjä ja kanavia. Julkistamiskalenteri uudistettiin niin, että yhdestä lähteestä on saatavissa tiedot sekä tilastojen internet-julkistamisista että painojulkaisuista. Viikkokalenteri muutettiin uutiskirjeeksi.

Viestinnässä on otettu käyttöön sosiaalisen median välineitä tukemaan palveluiden löydettävyyttä, käytettävyyttä ja tunnettua: tilastotohtori facebookissa, twitter-tili, chat-palvelu, Tieto&trendit-lehden blogi. Lisäksi palveluiden tunnettuuden parantamiseksi on hyödynnetty facebook-markkinointia ja hakukoneoptimoinnin keinoja. Tulokset ovat olleet myönteisiä. Facebookiin on saatu 2.300 tykkääjää ja Twitteriin 640 seuraajaa. Seurantavuonna aloitettiin graafisen ilmeen

uudistaminen, jotta ilme vastaa digitaalisen viestinnän ja tuotannon teknisiä edellytyksiä.

Viestintää Kaisa-talon palvelupisteestä on lisätty. Viestinnän vaikutukset sekä palvelupisteen hyöty Tilastokeskukselle arvioidaan ja toiminnan jatkosta tehdään päätös 2014.

Tilastokeskuksen tarjoamaa avointa dataa on lisätty. Maksullisen aluetietoja sisältäneen tietokannan, Altikan, tiedot on oleellisilta osin siirretty StatFin-tietokantaan käytettäväksi avoimena datana. Tilastokeskuksen tuottamat, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuuria määrittävän Inspire-direktiivin mukaiset tiedot on viety Maanmittauslaitoksen karttapaikkaan ja vastaavat avoimet rajapinnat on avattu Tilastokeskuksen omassa palvelussa.

Kansainvälinen ja kansallinen tilastojen luku- ja käyttökilpailu (International Statistical Literacy Competition) on koordinoitu Suomesta käsin. Kilpailu ratkesi kansallisen kilpailun osalta huhtikuussa, kansainvälisen osalta elokuussa (World Statistics Congress, WSC-konferenssi). Kansainvälisessä kilpailussa Suomi saavutti jälleen ykkössijan lukioikäisten sarjassa. Tilastokeskus liittyi asiantuntijana Lasten tilastollinen vuosikirja -hankkeeseen, joka toteutetaan yhteistyössä Forum Viriumin, Helsingin kaupungin tietokeskuksen, Matikkamaan ja Summamutikka-keskuksen kanssa.

Findikaattoriin avattiin uusi kestävä kehitys –teemaosio. Hyvinvointiin liittyvän tilastotiedon saatavuutta sovittiin parannettavaksi kytkemällä hyvinvointiteema uutena näkökulmana Findikaattori- palveluun. Uudistus toteutetaan alkuvuonna 2014. Findikaattori on Tilastokeskuksen ja valtioneuvoston kanslian yhteistyössä useiden tiedontuottajien kanssa toteuttama indikaattoreita sisältävä palvelu.

Tilastokeskuksen tehtävänä on kehittää valtion tilastointia yhdessä muiden valtion viranomaisten kanssa. Kehittämistä on tehty Suomen Virallisen Tilaston (SVT) neuvottelukunnan, yhteistyöryhmien ja -verkostojen sekä pääjohtajapaamisten avulla. Suomen viralliseen tilastoon kuului vuoden 2013 lopussa 261 tilastoa, joista Tilastokeskuksen vastuulla on 168 SVT-tilastoa.

Valtion tilastotoimen kehittämislinjausten ja vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman mukaisesti tilastointia on keskitetty. Maksutasetilasto siirrettiin Suomen Pankista Tilastokeskukseen 1.1.2014. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla on valmisteltu tilastotuotannon keskittämistä perustettavaan Luonnonvarakeskukseen. Lisäksi Tulli ja Tilastokeskus ovat selvittäneet ulkomaankauppatilastoinnin uudelleenorganisoinnin mahdollisuuksia.

Kansallisen ja ESS-koordinoinnin (Europan Statistical System) tehostamiseksi SVT-neuvottelukunnan kokoonpanoa laajennettiin kattamaan kaikki SVT-tuottajat ja ESS-viranomaiset. Neuvottelukunnan toiminta on painottunut Euroopan tilastojen käytännesääntöjen mukaiseen laadun ja menettelytapojen kehittämiseen painopisteenä vuonna 2014 toteutuvaan EU:n vertaisarviointiin valmistautuminen. Neuvottelukunnan oheen perustettiin myös viestintäverkosto. Tammikuussa 2013 annettiin virallisen tilaston tuottajaorganisaatioiden allekirjoittama laatulupaus.

Uudistettu tilastolaki astui voimaan 1.9.2013. Tavoitteena oli yhdenmukaistaa kansallinen tilastointia koskeva lainsäädäntö EU:n tilastoasetuksen (EY) N:o 223/2009 kanssa sekä edistää tilastotarkoituksia varten kerättyjen tietojen nykyistä laajempaa hyväksikäyttöä erityisesti tieteellisessä tutkimuksessa. Keskeisimmät muutokset koskivat ammatillista riippumattomuutta, tietojen tutkimuskäyttöä

ja sen edistämistä, tietojen luovuttamista tilastojen laatimiseen, julkisia tietoaineistoja, joista havaintoyksiköiden tunnistaminen ei ole mahdollista, sekä henkilötietojen tiedonantovelvollisuuden laajentamista. Tilastotietojen vaihto tilastoviranomaisten välillä oli mahdollista jo ennen lain uudistamista. Uudistuksen jälkeen yksikkötietojen luovuttaminen on sallittua myös Euroopan Unionin tilasto-ohjelmaan kuuluvia tilastoja laativille virastoille sekä Suomen Pankille.

Tilastokeskus on aktiivisesti osallistunut EU:n tilastosäädösten valmisteluun. EU-neuvoston tilastotyöryhmässä käsiteltiin vuonna 2013 useita komission ehdotuksia Euroopan parlamentin (EP) ja neuvoston asetuksiksi. Työryhmän käsittelyssä oli EU:n tilastolain (asetus No 223/2009) muuttaminen, työvoimatutkimuksen (asetus No 577/98) muutosasetus, ympäristötilinpitoasetuksen No 691/2011 täydentäminen uusilla moduuleilla, väestötilastoasetus, Euroopan tilasto-ohjelmasta vuosille 2013-2017 annetun asetuksen muuttaminen koskien vuosien 2014-2017 rahoituskehystä ja makrotalouden epätasapainojen menettelyssä tarvittavien tilastojen laatua koskeva asetus.

Lisäksi käsiteltiin seuraavia asetusehdotuksia, jotka koskevat muita virallisia tilastontuottajia: Lissabonin sopimuksesta johtuvat mukautukset tiettyihin maa- ja kalatalouden tilastosäädöksiin, asetus maatalojen rakennetutkimuksia ja maatalouden tuotantomenetelmiä koskevien tutkimusten rahoituksesta vuosina 2014-2018 sekä jäsenvaltioiden välisen tavarakaupan tilastoista (Intrastat) ja kolmansien maiden kanssa käytävästä tavarakaupan tilastoista (Extrastat) annettujen asetusten muuttaminen.

Vuonna 2013 EP ja neuvosto hyväksyivät ja voimaan astuivat asetus Euroopan tilasto-ohjelmasta vuosille 2013-2017 sekä muutosasetus vuosien 2013-2017 rahoituskehysten osalta, asetus Euroopan kansantalouden tilinpito- ja aluetilinpitojärjestelmästä (EKT2010), tiettyjen maataloustilasto- ja kalastustilastoalan säädösten muuttamisesta annettu asetus ja EU:n väestötilastoasetus. Komission ehdotus asetukseksi EU:n turvallisuustutkimuksesta sen sijaan hylättiin EP:n käsittelyssä.

Seurantajaksolla yritystilastojen lainsäädännön (FRIBS, framework regulation for integrated business statistics) uudistustyö on jatkunut. Tavoitteena on yritystilastoja koskeva kehysasetus, joka mahdollistaisi lainsäädännön yhtenäistämisen, yksinkertaistamisen ja joustavoittamisen sekä tiedonantorasituksen vähentämisen. Käytännössä asetusmuutos vaikuttaa aiheuttavan merkittävästi lisäkustannuksia. Asetuksen etenemisen aikataulusta ei ole varmuutta, mutta voimaantulovuosi saattaa olla 2017. Monivuotinen MEETS-ohjelma 2009–2013 (MEETS, Modernisation of European Enterprise and Trade Statistics) päättyi. Ohjelma tarjosi rahoitusta eräisiin hankkeisiin, joiden tavoitteena oli yritystilastojen tuotannon kehittäminen ja tiedonantorasituksen vähentäminen.

1.2.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Tilastokeskuksella ei ole siirto- eikä sijoitusmenoja.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

1.3.1 Toiminnan tuottavuus

Seurantakohde	Mittari	2011 toteuma	2012 toteuma	2013 tavoite	2013 toteuma	2012–13, muutos
Tuottavuus	Kokonaistuottavuuden muutos edellisestä vuodesta, %	5,9	-1,3	2	-0,1	+1,2 %yks.
Tiedonkeruiden automatisointi	Internet-lomakkeilla tai automaattisella raportoinnilla vastanneiden osuus vastanneista yritystiedonkeruissa, %	73	79	85	79	0 %yks.

Tilastokeskuksen kokonaistuottavuus vuonna 2013 pysyi edellisen vuoden tasolla. Sekä kokonaistuotos, työpanos ja kokonaispanos pienenevät hieman. Työn tuottavuus kasvoi 1,5 prosentilla edellisestä vuodesta.

Maksullisen toiminnan tuottavuus parani yhdeksällä prosentilla, mutta muun toiminnan tuottavuus heikkeni -1,3 prosentilla. Maksullisessa toiminnassa sekä tuotos että panos pienenevät merkittävästi. Tuotos pieneni yhdeksällä prosentilla, mutta panosten käyttö laski 16 prosentilla eli selvästi enemmän kuin tuotosten määrä.

Aluetoimipaikkojen lakkauttamista koskevat yt-neuvottelut käytiin seuranta-vuonna ja päätös lakkauttamisista tehtiin syyskuussa 2013. Loppuvuonna valmisteltiin vuonna 2014 tapahtuvia sulkemisia. Tavoitteena on ollut löytää ratkaisuja, jotka mahdollisimman hyvin tukevat henkilöstön mahdollisuuksia jatkaa Tilastokeskuksen palveluksessa.

Tilastojen tuotantojärjestelmien laajin uudistamishanke on yritystilastojärjestelmän uudistaminen (YTY, 2010–2014). Tavoitteena on yritystilastojen tuotannon tehostaminen ja laadun parantaminen. Hankkeen etenemisen varmistamiseksi alkuvuonna 2013 keskeytettiin yksi projekti, jossa oli sovellustyöosaamista, ja siirrettiin henkilöitä YTY-työhön.

Seurantavuonna päättyi YTY:n viisi osaprojektia, jotka liittyivät sovellusohjelmiin, suoriin tiedonkeruisiin, aineistojen konversioon vanhoista järjestelmistä YTY-järjestelmään ja liiketoiminnan kuukausikuvaajien mukaan ottamiseen YTY-järjestelmään. Eräiden osaprojektien määräaikoja on jatkettu. Järjestelmän käyttöönotto aloitettiin 11.11.2013, jolloin otettiin käyttöön yksikkötietojen käsittelyyn ja tietovaraston tietojen katseluun rakennettu sovelluskokonaisuus. Hankkeeseen käytettiin seurantavuonna 19 henkilötyövuotta suunnitellun 14 henkilötyövuoden sijasta.

Kuluttajahintaindeksin järjestelmä uudistus saatiin valmiiksi alkuvuonna. Laskentavaiheessa olleita suorituskykyongelmia ei kuitenkaan saatu ratkaistua, eikä järjestelmän käyttöönottoa pystytty laajentamaan strategian mukaisesti. Loppuvuonna kehitetty vaihtoehto mahdollistaa kuitenkin käyttöönoton laajentamisen seurantavuoden jälkeen.

Kansantalouden tilinpidon tietojärjestelmän vuositilinpidon ja neljännesvuositilinpidon yksityisen kulutuksen osajärjestelmän laajennukset saatiin valmiiksi. Li-

säksi kehitettiin tietojärjestelmän prosessin hallintaa tavoitteena laadun varmistaminen laskentajärjestelmien ja osajärjestelmien yli menevissä laskennoissa.

Monet tuottavuuden edistämiseksi tarkoitetut hankkeet liittyvät tietotekniikan aiempaa tehokkaampaan hyödyntämiseen. Strategisena päämääränä on prosessien yhtenäistäminen, mikä käytännössä merkitsee mm. yhtenäisten välineiden ja menetelmien kehittämistä ja käyttöönottoa. Metatietojärjestelmän kehittäminen ja käyttöönotto sekä yhtenäisen työhakemistorakenteen käyttöönotto etenivät seurantavuonna aikana suunnitellusti.

Tietojärjestelmäudistusten etenemistä on edelleen jossain määrin haitannut tietotekniikkaresurssien riittämättömyys. Lisäksi valtion yhteisten ICT-palvelujen käyttöönotot työllistivät vuoden aikana viraston tietotekniikkaa huomattavassa määrin. Ostopalveluiden käyttöä on lisätty strategian linjausten mukaisesti. Suunniteltua hitaammin ovat edenneet seuraavat kehittämishankkeet: hallinnollisten aineistojen vastaanotto, internet-tiedonkeruu kehittäminen henkilötiedonkeruissa, XCola-tiedonkeruujärjestelmän uudistus, toimeksiantojen hallinnointijärjestelmän käyttöönotto, Novell/Microsoft-siirtymä sekä tutkijapalveluiden etäkäytön ulkoistaminen. SAS-arkkitehtuurin käyttöönottoprojekti on toistaiseksi keskeytetty.

Valtion yhteisten ICT-palvelujen alueella seurantavuoden merkittävin panostus oli valtion yhteisen talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän (Kieku) käyttöönotto, joka toteutettiin suunnitellusti. Valtion yhteiseen tietoliikennetarkaisuun (VY-verkko) liitettiin keväällä. Toteutusta jouduttiin Tilastokeskuksesta riippumattomista syistä muuttamaan loppuvuodesta Vyvi-käyttöönoton yhteydessä.

Valtion yhteisen viestintätarkaisun (Vyvi) käyttöönotto käynnistettiin loppuvuonna. Virkamiehen tunnistuksen luottamusverkostoon (Virtu) liittymisen käynnistämiseksi ei ole toistaiseksi ollut resursseja. Valtion toimialariippumattomien ICT-tehtävien kokoamishankkeen (TORI-hanke) etenemistä seurattiin ja siirtymän esivalmistelut aloitettiin syksyllä.

Yritystiedonkeruissa ei saavutettu internetlomakkeilla vastaamistavoitetta, joka oli 85 prosenttia. Vastausosuus jäi samalle tasolle kuin edellisenäkin vuonna eli 79 prosenttiin. Automaattista raportointia hyödyntäviä tiedonkeruita on edelleen kaksi.

Vuoden 2013 loppuun mennessä Katso-tunnistus oli käytössä kymmenessä yritystiedonkeruussa.

Yrityksille aiheutunut tiedonantorasitus 2006–2013

Vuosi	htv*	Muutos edellisestä
		vuodesta, %
2006	179	
2007	185	+3
2008	191	+3
2009	212	+11
2010	176	-17
2011	176	0
2012	170	-3
2013	171	1

*Tiedot ovat osittain arvioita, jotka on päivitetty 2014.

Rasitemittauksia on tehty vuodesta 2010 lähtien.

Yritysten tiedonantorasitus kasvoi prosentilla vuodesta 2012 vuoteen 2013. Paritominä vuosina tehtävä innovaatiotutkimus lisäsi tiedonantorasitusta runsaalla

kolmella henkilötyövuodella vuonna 2013. Tuottajahintaindeksin tiedonantorasitus pieneni sähköisen tiedonkeruun laajenemisen myötä. Suomalaisten matkailu - tutkimuksen vuosikysely liitettiin osaksi kuukausikyselyä, mikä yksinkertaisti vastaajien työtä. Vuonna 2009 tiedonantorasituksesta noin 17 henkilötyövuotta aiheutui työvoimakustannustilaston joka neljäs vuosi tehtävästä tiedonkeruusta. Vuonna 2012 kehitetyn menetelmän ansiosta tilaston tiedot voidaan nyt tuottaa ilman suoraa yritystiedonkeruuta.

Suurimpia yrityksiä koskevaa avaintiedonantajaohjelmaa laajennettiin kuudella uudella konsernilla. Ohjelma kattaa nyt 15 suurta konsernia.

Seurantakohte	Mittari	2009 toteuma	2010 toteuma	2011 toteuma	2012 toteuma	2013 toteuma	2012–13, muutos
Green Office							
Toimistopaperin kulutus	A4 kopiopaperin ostomäärä, riisiä	6 100	5 000	6 200	4 200	5 000	+19 %
Sähkönkulutus	Sähkö, MWh	4 762	4 479	3 707	3 533	3 617	+2 %
	Kaukolämpö, MWh	3 982	4 791	4 234	3 940	3 379	-14 %
	Kaukokylmä, MWh	331	315	781	460	817	+78 %
	Yhteensä, MWh	9 075	9 585	8 722	7 933	7 813	-2 %

Tilastokeskukseen on oikeus käyttää WWF:n ympäristömerkkiä vuoteen 2015 saakka. Mittareiden perusteella vaikuttaa siltä, että paperin kulutus säilyy vuodesta toiseen suunnilleen ennallaan, mutta ostomäärät vaihtelevat vuosittain. Sähkönkulutus on pienentynyt varsinkin, kun ottaa huomioon, että sähkönkulutusluvuissa on mukana koko Tilastotalo. Vuonna 2013 Tilastokeskus käytti 81 prosenttia rakennuksen pinta-alasta.

Vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmassa (VATU) esitetty hanke Tullin ja Tilastokeskuksen työnjaosta ja ulkomaankaupan tilastoinnin kehittämistä aloitettiin selvitystyöllä syksyllä 2013. Selvitysraportti luovutettiin VM:lle vuoden 2014 alussa.

1.3.2 Toiminnan taloudellisuus

Seurantakohte	Mittari	2011 toteuma	2012 toteuma	2013 tavoite	2013 toteuma	2012–13, muutos
Vakaa budjettikehys	Kiinteiden kustannusten osuus kokonaiskustannuksista, %	77,1	77,4	75	78,3	+1 %
Tuotanto- kustannukset	Tilastotietojen tuotantomienot tilastojulkistusta kohti, 1000 €	84,2	90,0	84	90,5	+1 %

Kiinteiden kustannusten osuus kokonaiskustannuksista kuvaa kuukausipalkkojen (ei haastattelijoiden palkkojen) ja vuokrien osuutta tuotto- ja kululaskelman mukaisista kokonaiskuluista. Mittarin arvo on hivenen korkeampi kuin edellisen vuoden toteuma, mutta ylittää tavoitetason kolmella prosenttiyksiköllä ollen korkeampi kuin koskaan aikaisemmin.

Tilastotietojen tuotantomienot tilastojulkistusta kohti nousivat prosentilla. Muutosta tasoittaa julkistusten määrän kasvu 618:sta 627:ään. Nettomenojen 1,3 mil-

joonan euron kasvuun vaikuttavat sekä kokonaiskulujen kasvu että maksullisen toiminnan menojen väheneminen.

Toimitilojen käytön tehostamiseksi seurantavuonna rajavartiolaitokselle oli vuokrattu 2.750 m² Tilastotalosta.

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Seurantakohde	Mittari	2011 toteuma	2012 toteuma	2013 tavoite	2013 toteuma	2012–13, muutos %-yks.
Maksullisen toiminnan kannattavuus	Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus, % *	103	105	100	111	+6

* Tavoite on keskiarvo vuosille 2012–2014.

Maksullisen toiminnan tuottotavoite 8,8 miljoonaa euroa alitettiin 700.000 eurola, sillä tuloja kertyi 8,1 miljoonaa. Kustannusvastaavuustavoite ylitettiin 11 prosenttiyksiköllä.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, 1 000 euroa

	2013 Toteuma	2013 ¹⁾ Tavoite	2012 Toteuma	2011 Toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituoto	7 528	8 300	8 443	8 633
Maksullisen toiminnan muut tuotot	567	500	427	155
Tuotot yhteensä	8 095	8 800	8 870	8 788
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	88	100	91	99
Henkilöstökustannukset	3 367	4 185	4 102	4 213
Vuokrat	468	500	359	111
Palvelujen ostot	226	350	359	433
Muut erilliskustannukset	191	250	256	431
Erilliskustannukset yhteensä	4 340	5 385	5 167	5 286
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	1 633	1 850	1 827	1 747
Poistot	36	50	37	66
Korot	9	15	17	13
Muut yhteiskustannukset	1 242	1 500	1 410	1 428
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	2 920	3 415	3 291	3 255
Kokonaiskustannukset yhteensä	7 259	8 800	8 458	8 541
KUSTANNUSVASTAAVUUS	836	-	412	247

¹⁾ Tavoite on esitetty Tilastokeskuksen ja Valtiovarainministeriön välisen tulossopimuksen mukaisena.

Tuotot tuoteluokittain 2011–2013

Tuoteluokka		Toteuma	Toteuma	Toteuma	Muutos
		2011	2012	2013	2012–13
		1 000 €	1 000 €	1 000 €	%
1	Julkaisut ¹	860	594	430	-28
2	Tietokantapalvelut	933	899	776	-14
3	Vakiotuotteet	112	117	118	1
4	Toimeksiantopalvelut	5 945	6 048	5 510	-9
4.1	Tilastointipalvelut	1 773	1 835	1 155	-37
4.2	Asiakaslähtöisesti räätälöidyt konseptituotteet	1 365	1 346	1 317	-2
4.3	Eriyisselvitykset ja tietopalvelutoimeksiannot	2 574	2 634	2 727	4
4.4	Tutkimuslaboratorio ja tutkimusaineistot	234	233	310	33
5	Koulutus- ja asiantuntija-palvelut	770	759	666	-12
	Muut tulot, esim. tilavuokrat	168	453	596	32
	Yhteensä	8 788	8 870	8 095	-9

¹ Julkaisutuotoista on vähennetty myynnin vähennyserät 2012–2013.

Suunnitelman mukaisesti painojulkaisunimikkeitä on vähennetty ja lisätty maksutonta sähköistä julkaisemista. Julkaisutuotot vähenivätkin lähes 30 prosentilla edellisestä vuodesta. Lopetettuja painettuja kokoomajulkaisuja olivat Moottori-ajoneuvot, talorakentamisen suhdanteet sekä maa- ja vesirakentamisen suhdanteet. Vähennys vuodesta 2011 vuoteen 2012 johtuu suurimmaksi osaksi painojulkaisujen myynnin ulkoistamisesta, koska tuotoista on vähennetty myyntiprovisiot 2012 alkaen.

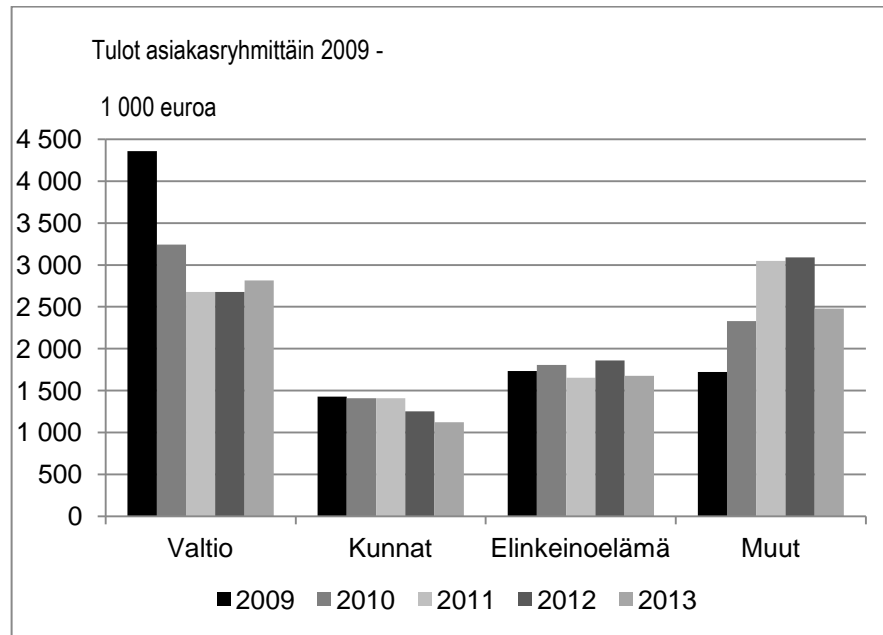
Vuoden 2012 alkupuolella StatFin-tietokanta avattiin avoimen datan periaatteiden mukaisesti vapaasti käytettävästi myös teknisen rajapinnan osalta. Yksittäiset tiedot olivat maksutta asiakkaiden luettavissa jo sitä ennenkin. Tämä selittää tietokantapalveluista saatavien tuottojen vähenemistä.

Tuoteluokista ylivoimaisesti suurin on toimeksiantopalvelut. Vuodesta 2012 vuoteen 2013 tilastointipalvelujen kysyntä väheni merkittävästi eli 37 prosentilla, mikä merkitsee 680.000 euron pudotusta tuotoissa. Seurantavuonna ei ollut työn alla isoja haastattelututkimuksia.

Tutkijapalveluiden suhteellinen tuotto kasvoi kolmanneksella, joka euroina on kuitenkin alle 80.000. Hyvä tutkijapalvelu on Tilastokeskuksen strateginen päämäärä.

Muut tuotot lisääntyivät kolmanneksella, mikä johtuu vuokratulojen kasvusta. Vuonna 2013 osa Tilastotalosta oli jälleenvuokrattu Rajavartiolaitokselle. Vuokraus aloitettiin keväällä 2012.

Vuoden 2013 lopulla Tilastokeskus solmi sopimuksen Eurostatin kanssa: Tilastokeskus toimii kansainvälisen hintavertailun koordinoijana hankkeen vetovastuun ollessa Portugalilla. Tilastokeskus on osallistunut hintavertailun koordinointiin myös aiemmin.

Asiakasryhmittäisen tarkastelun mukaan tulot valtiolta ovat kasvaneet viisi prosenttia, kun taas tulot sekä kunnilta että elinkeinoelämältä ovat vähentyneet kymmenellä prosentilla. Ryhmässä 'muut' vähennys on 20 prosenttia.

Vuoden 2010 alussa yliopistot siirtyivät valtion kirjapitoyksiköistä julkisoikeudelliseksi yhteisöiksi eli edellä olevan kuvion ryhmään muut. Toinen muutos on ollut julkaisujen myynnin ulkoistaminen vuonna 2012. Tällöin asiakasryhmittäisessä tarkastelussa elinkeinoelämältä saadut tulot kasvoivat, vaikka varsinaisesti julkaisut olisi myyty esimerkiksi kunnille, koska järjestelmässä asiakkaaksi kirjautuu myyntityön hoitava yritys.

1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Seurantakohde	Mittari	2011	2012	2013	2013	2012–13,
		toteuma	toteuma	tavoite	toteuma	muutos
Yhteisrahoitteisen toiminnan laajuus	Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot, 1000 €	1 536	1 949	1 500	1 708	-12 %
Yhteisrahoitteisen toiminnan kannattavuus	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus, %	35,4	37,4	45	35,0	-2,4 %-yks.

Seurantavuoden tuotot yhteisrahoitteisesta toiminnasta laskivat 12 prosenttia edellisestä vuodesta, mutta euromääräisesti ylittivät tavoitteen yli 200.000 eurola. Sekä EU:lta että muualta saatava rahoitus ovat vähentyneet.

Kustannusvastaavuus on heikentynyt, eikä tavoitetasoa saavutettu. Erilliskustannukset vähenivät lähes samaa tahtia tuottojen kanssa. Yhteiskustannukset sen sijaan säilyivät lähes entisellä tasolla, mikä johtuu kustannusten kohdentamisen haasteista. Lisäksi maksullisen toiminnan väheneminen rasittaa yhteiskustannusten kautta muuta toimintaa.

Monet yhteisrahoitteisen toiminnan hankkeet ovat joko EU-asetuksilla pakollisia tai jatkuvaan tilastotuotantoon kuuluvia hankkeita. Tämän vuoksi kustannusvastaavuustavoitteessa on joustettu, koska ulkopuolelta saatu rahoitus on kuitenkin tukenut hankkeiden toteutumista.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, 1 000 euroa

	2013	2013	2012	2011
	Toteuma	¹⁾ Tavoite	Toteuma	Toteuma
YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN TUOTOT				
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	356	300	412	519
EU:lta saatu rahoitus	1 116	1 200	1 513	1 009
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	236	-	-	5
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	-	-	24	2
Tuotot yhteensä	1 708	1 500	1 949	1 535
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	10	5	1	2
Henkilöstökustannukset	2 733	1 700	2 993	2 399
Vuokrat	2	10	8	6
Palvelujen ostot	101	100	138	115
Muut erilliskustannukset	198	150	225	73
Erilliskustannukset yhteensä	3 044	1 965	3 366	2 595
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannus				
Tukitoimintojen kustannukset	999	750	1 006	1 004
Poistot	17	15	15	23
Korot	2	2	2	2
Muut yhteiskustannukset	813	600	840	710
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 831	1 367	1 863	1 739
Kokonaiskustannukset yhteensä	4 875	3 332	5 229	4 334
OMARAHOITUSOSUUS	-3 167	-1 832	-3 281	-2 819
Omarahoitusosuus, %	65,0 %	55,0 %	62,7 %	64,6 %

¹⁾ Tavoite on esitetty Tilastokeskuksen ja Valtiovarainministeriön välisen tulossopimuksen mukaisena.

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Seurantakohde	Mittari	2011 toteuma	2012 toteuma	2013 tavoite	2013 toteuma	2012–13, muutos
Tuotannon laajuus	Tilastojulkistusten määrä, kpl	624	618	619	627	+1,5 %
Palvelujen käyttö	Solulatausten määrä maksuttomasta StatFin-tietokannasta, milj. kpl/kk	112	159	180	184	+16 %
Palvelujen käyttö	Vierailukertoja Tilastokeskus.fi-palvelussa, 1 000 kpl/kk	219	252	275	242	-4 %
Palvelujen käyttö	EU-raportonnit ja kv. kyselyt, kpl	761	782	770	782	0 %
Palvelujen käyttö	Toimeksiantopalveluiden määrä, kpl (yli 500 €)	797	817	820	834	+2 %
Tutkijapalveluiden käyttö	Tutkijapalveluiden tietopalvelusopimusten lukumäärä, kpl	51	48	45	90	+88 %

Tilastokeskuksen vastuulla on noin 190 tilaston tuotanto. Suomen viralliseen tilastoon kuului seurantavuoden lopussa 261 tilastoa. Tilastokeskus.fi:ssä julkaistaan tietoja lähes 290 tilastosta, joista noin 100 on muiden tilastotuottajien kuin Tilastokeskuksen tuottamia.

Seurantavuonna lakkautettiin valtion tulot ja menot alueittain -tilasto. Rahoitustoimintaan liittyvää tilastointia ja julkaisemista on järjestetty uudestaan. Finanssi- ja valvonnalta Tilastokeskukselle siirtyneen vakuutustoimintatilaston tiedot julkaistiin 2013. Lisäksi vuonna 2013 suunniteltiin maksutasetilastoinnin siirto Suomen Pankista Tilastokeskukseen. Siirto toteutui 1.1.2014 ja suunnitelmien mukaan saadaan kaikilta osin päätökseen 2017.

StatFin-tietokantapalveluun on edelleen lisätty taulukoita. Myös ruotsin- ja englanninkielisiä taulukoita on aiempaa enemmän. Solulatausten määrää tietokannasta lisäävät myös tiedonhakuroboteilla tehtävät automaattiset haut, joissa haettava tietomassa voi olla hyvinkin suuri.

Vuonna 2013 toimeksiantojen määrä oli 1.375, mikä on kaksi enemmän kuin edellisenä vuonna. Pienet, alle 500 euron toimeksiannot, ovat vähentyneet, mutta tätä isompien toimeksiantojen lukumäärä kasvoi 2 prosenttia. Sen sijaan maksullisista toimeksiannoista saatava tulo väheni merkittävästi (ks. luku 1.3.3).

Tutkijapalveluiden tietopalvelusopimusten määrä lähes kaksinkertaistui edellisestä vuodesta. Tutkimusaineistojen kysyntä on kasvanut mm. tilastolain muuttamisen ansiosta. Toinen merkittävä syy on toimintojen järjestely Tilastokeskuksen sisällä: myös kuolemansyyaineistoihin liittyvät toimeksiannot siirtyivät tutkijapalveluihin. Kolmas vaikuttava tekijä on mikrosimulointimallin käyttöönotto.

Toisaalta tutkijapalveluiden lisääntynyt kysyntä on aiheuttanut kapasiteettiongelmia etäkäyttöön. Vuoden 2013 lopussa etäkäytössä oli 19 organisaatiota, 53 hanketta ja 79 tutkijaa (vuonna 2012 vastaavasti 12, 43 ja 77 sekä vuonna 2011 vastaavasti 9, 25 ja 41).

Tutkijapalvelut ovat julkaisseet ensimmäisen version aineisto- ja muuttujakuva-uksia sisältävästä aineistokatalogista. Sidosryhmäyhteistyötä tutkijoiden kanssa on lisätty järjestämällä seminaareja etäkäytöstä ja tutkimusaineistoista.

Mikrosimulointimalli SISU julkaistiin 23.4.2013 mallin edellyttämän aineiston valmistuttua. Käyttöliittymä ja etäpalvelu ovat toimineet hyvin. Vuonna 2013 SISU-mallilla oli yhteensä 37 käyttäjää 10 organisaatiossa, mikä ylitti asetetun tavoitteen.

Vanhojen julkaisujen digitointia ja julkaisujen saattamista Kansalliskirjaston Doria-palveluun käytettäväksi vapaasti verkossa on jatkettu. Tällä hetkellä digitoituja julkaisuja on yhteensä 556. Niitä on ladattu vuoden 2013 aikana yhteensä 35 700 kertaa. Vuosina 2011–2013 latauksia on ollut kaikkiaan 93 000.

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Seurantakohde	Mittari	2011 toteuma	2012 toteuma	2013 tavoite	2013 toteuma	2012–13, muutos
Tilastojen luotettavuus	Tilastokeskuksen tuottamien tietojen luotettavuus, % (Yrityskuvatutkimus)	86	-	87	82	5 %-yks.
Asiakastyytyväisyys	Kouluarvosana käyttäjätyytyväisyyskyselyssä	-	8,20	-	-	-
Julkistusten oikea-aikaisuus	Oikea-aikaisten julkistusten osuus julkistuksista, %	94	97	97	97	0 %-yks.
Julkistusten oikea-aikaisuus	Myöhästyneiden julkistusten osuus julkistuksista, %	4,3	1,3	1,5	1,7	+0,4 %-yks.
Julkistusten virheettömyys	Virheettömien julkistusten osuus julkistuksista, %	93	86	95	94	+8 %-yks.
Julkistusten ajantasaisuus	Vuosijulkistusten julkaisuviive, vk	41,4	40,2	41,4	42,4	+2,2 vk
Julkistusten ajantasaisuus	Neljännesvuosijulkistusten julkaisuviive, vk	8,7	9,1	9,3	9,5	+0,4 vk
Julkistusten ajantasaisuus	Kuukausijulkistusten julkaisuviive, vk	4,7	4,8	4,8	4,6	-0,2 vk

Syksyllä 2013 toteutetun yrityskuvatutkimuksen mukaan suomalaisten luottamus Tilastokeskukseen on säilynyt kohtuullisen hyvänä: 82 % suomalaisista pitää tietoja erittäin tai melko luotettavina (2011: 87 %). Tietoja erittäin tai melko epäluotettavina pitävien osuus on pysynyt ennallaan 4 prosentissa. Sen sijaan ”en osaa sanoa” -vastausten osuus on kasvanut 10 prosentista 15 prosenttiin. 78 prosenttia suomalaisista sanoi tuntevansa Tilastokeskuksen. Osuus oli kaksi vuotta aikaisemmin 84 prosenttia. Yrityskuvatutkimuksen toteuttaa Taloustutkimus.

Suoraa asiakaspalautetta 500-15.000 euron toimeksiannoista kerättiin viidettä vuotta. Asiakkaista lähes neljännes vastasi kyselyyn. Kouluarvosana-asteikolla asiakkaat antoivat saamalleen palvelulle kokonaisarvosanaksi 9,09, kun vastaava tieto edellisellä vuonna oli 9,12 (2011: 8,97 ja 2010: 8,79). Asiakkaiden arvioivat

aikaisempien vuosien tapaan tilausvaiheen toimivan hivenen paremmin kuin toimitusvaiheen.

Seurantavuonna oikea-aikaisten julkistusten osuus oli täysin samalla tasolla kuin edellisenä vuonna ja tavoitetaso saavutettiin. Myöhästyneiden julkistusten osuus oli lähes tavoitetasolla, mutta lisäksi kaksi julkistusta siirtyi seuraavalle vuodelle ja yksi peruuntui. Suunniteltua aikaisemmin ilmestyi seitsemän julkistusta (1,1 %). Kahdeksan julkistusta lisättiin julkaisuohjelmaan tulossopimuksen hyväksymisen jälkeen. Nämä julkistukset on kuitenkin katsottu suunnitellusti ilmestyneiksi.

Virheellisten julkistusten osuus pieneni edellisestä vuodesta lähes tavoitetasolle. Virheettömien julkistusten määrä lasketaan vähentämällä julkistusten määrästä virheen tai virheitä sisältäneiden julkistusten määrä, vaikka virheellinen julkistus olisi julkaistu ennen seurantakautta. Vain kaksi virheellisistä julkistuksista oli vuodelta 2012. Julkistusten tarkistamisessa ennen julkistusta on hyödynnetty mm. tarkistuslistoja.

Keskimääräinen julkaisuviive oli neljännesvuosituloilla lähes tavoitteen mukainen ja kuukausituloilla pari päivää suunniteltua nopeampi. Vuositilastojen suunniteltu julkistamisviive oli runsaan viikon edellisvuotta pidempi ja lisäksi viikon tavoitetta pidempi. Hidastumiseen vaikutti vähäisessä määrin julkistamisten tarkistamiseen varattu aika. Uusi julkaisu ilmapäästöt toimialoittain kasvatti julkaisuviivettä, koska vuotta 2010 kuvaavan julkaisun julkaisuviive oli 107 viikkoa ja vastaavasti 2011-julkaisun 91 viikkoa.

Kuntataloustilastoinnin kehittäminen on osa valtiovarainministeriön asettamaa kuntien talous- ja toimintatietojen, tilastoinnin ja tietohuollon kehittämissuunnitelmaa. Seurantavuonna kehittämistyö on edennyt lähes suunnitellusti. Tilastojen sisältöä, prosessisuunnittelua ja tietojärjestelmäarkkitehtuuria koskevat määrittelyt saatiin päätökseen. Tietopankin palvelukonsepti on hahmottunut, mutta prosessiin ja arkkitehtuuriin liittyviä tehtäviä siirtyi vuonna 2014 tehtäviksi. Palvelu arvioidaan saatavan käyttöön suunnitellusti. Mahdolliset muutokset sote- ja kuntauudistuksessa voivat vaikuttaa kuntatalustilastoinnin uudistamiseen. Tilastokeskuksen työn etenemisen kannalta standardointityön valmistuminen suunnitellusti on välttämätöntä.

Kuukausitulastojen perusvuosiudistukset etenivät suunnitellusti ja alkuvuonna julkaistiin uuden perusvuoden mukaiset tiedot. Yrityspalvelut -tilaston kattavuutta on laajennettu tuottamalla aiemmin vuorovuosin tiedusteltavilta toimialoilta tiedot joka vuosi.

Tiedonkeruun laadun parantamiseksi saatekirjeisiin on luotu standardit. Erityisesti henkilötiedonkeruissa on panostettu katon pienentämiseen tiedonkeruissa. Tiedonkeruulomakkeiden testaukseen on luotu testausprotokolla, joka vakioi ja tehostaa testaamista.

Tilastojen editointikäytäntöjen uudistamiseksi on seurantavuonna selvitetty neljän pilottitulaston editointi- ja imputointikäytännöt ja suunniteltu niihin tehtävät muutokset. Lisäksi projektissa laadittiin suunnitelma siitä, miten Tilastokeskus voi lisätä tilastollisten editointimenetelmien hyödyntämistä. Verottaja aloitti Palkka.fi -aineiston toimitukset Tilastokeskukselle syksyllä 2013.

Taulukkomuotoisten yritys- ja henkilötietojen tilastolliset tietosuojaohteet on uudistettu vastaamaan 1.9.2013 voimaan tullutta tilastolakia.

Euroopan tilastojärjestelmän ESS:n laaturaportoinnin valmistelu komissiossa ei edennyt odotetusti. Päätökset standardista saatiin vasta marraskuussa. Lisäksi standardin käyttöönotto edellyttää EU:n tasolla lainsäädännön muuttamista, mikä vuoksi laaturaportoinnin uudistaminen Tilastokeskuksessa ei edennyt. Tilastokeskus aloitti valmistautumisen ESS:n vertaisarviointiin, joka toteutuu 2014.

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen¹

Henkilöstörakenne

Henkilöstön määrätietoja 2011–2013

	2011 toteuma	2012 toteuma	2013 toteuma	2010-11 muutos, %	2011-12 muutos, %	2012-13 muutos, %
Henkilötyövuodet (Prima)	820	864	842	-2,5	+5,3	-2,5
- kuukausipalkkaiset	710	736	736	-1,4	+3,7	0,0
- haastattelijat	110	128	106	-9,1	+16,4	-17,2
Henkilöstömäärä 31.12. (Tahti)	952	966	950	+0,8	+1,5	-1,6
Palvelussuhteiden määrä 31.12. (eHRMinfo)	998	1 011	*	+0,9	+1,3	

* Tilastokeskus otti Kieku-järjestelmän käyttöön 1.10.2013. Järjestelmävaihdosta ja Kiegun raportoinnin keskeneräisyydestä johtuen kaikkia tietoja ei ole saatavilla tilinpäätösaikataulussa.

Henkilötyövuosien määrä väheni 2,5 prosentilla 864:stä 842:een. Tämä 22 henkilötyövuoden vähennys kohdistui yksinomaan haastattelijoihin. Haastattelijoiden työpanoksen määrä vaihtelee vuosittain, mikä johtuu isoista, harvoin tehtävistä hankkeista. Vuonna 2012 työllistivät mm. aikuiskoulutustutkimus ja aikuisten taitotasotutkimus PIAAC. Lisäksi 1.1.2013 alkaen lopetettiin rajahaastattelun tiedonkeruu ja rajahaastattelutoiminto päättyi. Harjoittelijoista kertyi noin 11 henkilötyövuotta (2012: 10, 2011: 11 htv). Henkilöstömäärä vuoden 2013 lopussa oli Tahti-järjestelmän mukaan 950. Luvussa eivät ole mukana palkattomalla virkavapaalla olevat.

Henkilöstörakenne 2011–2013

	Toteuma 2011	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Muutos 2012–13
Keski-ikä, v	48,9	48,5	48,4	-0,1 v.
Koulutustasoindeksi	5,2	5,3	5,4	+0,1 yks.
Määräaikaisten osuus, %	4,5	4,8	6,0	+1,2 %-yks.
Osa-aikaisten osuus, %	30	28	28	0 %-yks.
Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, %	76,4	76,8	78,5	+1,7 %-yks.
Henkilöstökulut kokonaismenoista, % *	78	77	77	0 %-yks.

* Henkilöstökulut sisältävät palkat ja välilliset henkilöstökulut (=terveydenhoito vähennettynä palautuksilla, koulutus ja TIKU eli Tilastokeskuksen kuntoliikunta- ja kulttuuriyhdistys).

Henkilöstön keski-ikä on edelleen hitaassa laskussa. Suurimmassa ikäluokassa eli 55-64 -vuotiaissa henkilöstömäärä väheni yhdeksällä prosentilla. Sen sijaan 45-54 -vuotiaiden määrä kasvoi seitsemällä prosentilla. Yli 64-vuotiaiden määrä kasvoi 26:sta 33:een.

Koulutustasoindeksi jatkoi hidasta nousuaan. Korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden osuus nousi 51 prosentista 56 prosenttiin. Määräaikaisten osuus on kasvussa, mutta silti kuitenkin melko alhaisella tasolla eli kuudessa prosentissa. Ilman tukityöllistettyjä ja harjoittelijoita osuus on 5,6 prosenttia (2012: 4,1 ja 2011: 3,8 %) (eli ns. varsinaisten määräaikaisten osuus). Määräaikaiset

¹ Lisätietoja henkilöstöstä: Tilastokeskuksen Henkilöstötilinpäätös 2013

työntekijät ovat olleet pääosin viransijaisia. Haastattelijoiden määrän vähenemisestä huolimatta osa-aikaisten osuus koko henkilöstöstä säilyi ennallaan. Osa-aikatyössä alle 20 tuntia viikossa tehneiden henkilöiden lukumäärä oli vuosina 2009–2012 alle 10, mutta vuonna 2013 määrä oli 212, joka on 78 prosenttia osa-aikatyötä tehneistä henkilöistä. Tämä kuvaa haastattelutyön vähenemistä.

Työhyvinvointi ja osaaminen

Seurantakohde	Mittari	2011	2012	2013	2013	2012–13,
		toteuma	toteuma	tavoite	toteuma	muutos
Tyytyväisyys johtamiseen	Johtajuusindeksi (VMBaro)	3,40	3,45	3,47	3,35	-0,10
Osaamisen hallinta	Osaamisen johtamisindeksi (VMBaro)	3,51	3,52	3,50	3,46	-0,08
Työyhteisön hyvinvointi	Sairauspoissaolot, työpäivää/htv	11,3	11,3	10,5	9,8	-13 %
Työyhteisön hyvinvointi	1-3 sairauspäivätapausten osuus kaikista sairaustapauksista, %	76,9	73,3	76,5	75,2	-1,9 %-yks.
Työtyytyväisyys	Työtyytyväisyysindeksi (VMBaron kokonaisindeksi)	3,44	3,48	3,48	3,41	-0,07
Kilpailukyky työmarkkinoilla	Hakemuksia avointa työpaikkaa kohti, kpl	19	15	20	17	+13 %
Työjärjestelyjen joustavuus	Sisäinen liikkuvuus, kpl (eHRMinfo)	132	90	90	62*	-

* 1.1.2013 toteutetun organisaatiomuutoksen aiheuttama sisäinen liikkuvuus ei ole mukana, minkä vuoksi luku ei ole vertailukelpoinen.

Työhyvinvointi ja osaaminen 2011–2013

	Toteuma 2011	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Muutos 2012–13
Lähtövaihtuvuus, % ¹	1,4	1,7	4	-
Luonnollinen poistuma, % ²	4,4	5,2	5,7	+0,5 %-yks.
Terveystenhoito, €	716 053	858 066	775 367	-10 %
Terveystenhoito, €/htv	873	993	921	-7 %
Opiskeluun käytetty aika, pv/htv ³	8,4	8,8	8,9	+1 %
Opettamiseen käytetty aika, pv/htv ³	1,9	2,1	2,0	-5 %
Koulutuskustannukset, €	1 091 174	885 686	1 122 218	+27 %
Koulutuskustannukset, €/htv	1 331	1 025	1 333	+30 %
Koulutuspäiviä ³	2 253	2 197	2 177	-1 %
Koulutuspäiviä/htv ³	3,2	3,0	3,0	0 %
Palkallista opintovapaata, pv ³	36	242	4	%
Palkatonta opintovapaata, pv ³	792	317	4	%

¹ Lähtövaihtuvuus on toisen työnantajan palvelukseen siirtyneiden määrä jaettuna edellisen vuoden lopun palvelussuhteiden lukumäärällä.

² Luonnollinen poistuma on eronneiden, eläkkeelle siirtyneiden ja kuolleiden määrä jaettuna edellisen vuoden lopun palvelussuhteiden lukumäärällä. Ei sisällä määräaikaisesta palvelussuhteesta eronneita.

³ pl. haastattelijat

⁴ Kiekun käyttöönnotosta johtuen tiedot puuttuvat.

Eläkkeelle jäi seurantavuonna ennätyselliset 56 henkilöä, mikä on 18 enemmän kuin edellisenä vuonna ja 29 enemmän kuin vuonna 2011. Toisen työnantajan

palvelukseen siirtyneiden henkilöiden määrää ei saatu selville Kiekuun siirtymisen vuoksi. Vuonna 2012 määrä oli 16 ja 2011 vastaavasti 14. Viime vuosina sekä lähtövaihtuvuus että luonnollinen poistuma ovat olleet Tilastokeskuksessa korkeampia kuin valtiolla keskimäärin. Lähtövaihtuvuus on haastattelijoilla korkeampi kuin kuukausipalkkaisilla.

Rekrytointi jatkui vilkkaana mm. eläköitymisten vuoksi, vaikka kuukausipalkkaisen henkilöstön määrä säilyi ennallaan seurantavuonna. Hakemusten määrä avointa työpaikkaa kohden säilyi suunnilleen entisellä tasolla. Avoimna oli 60 pysyvää tehtävää tai pitkäaikaista sijaisuutta. Seurantavuotta edeltävänä vuonna avoinna oli joukko tehtäviä, joissa oli jo määrääikainen työntekijä. Hakijamäärien perusteella Tilastokeskus koetaan edelleen mielenkiintoiseksi työnantajaksi. Tavoitetta hakemusten määrän suhteen ei kuitenkaan saavutettu.

Sisäinen liikkuvuus oli edelleen melko vilkasta. Organisaatiouudistuksen vuoksi suurin osa työntekijöistä aloitti seurantavuoden uudessa tulosityksikössä. Henkilöstökyselyyn tammikuussa 2014 vastanneista 60 prosenttia piti kuitenkin muutoksen vaikutuksia oman työnsä kannalta vähäisinä. 23 prosenttia ei osannut sanoa kantaansa tai ei pitänyt kysymystä relevanttina. 17 prosenttia vastaajista oli eri mieltä väitteestä ”Muutokset ovat olleet vähäisiä oman työni kannalta”.

Koulutuskustannukset kasvoivat lähes kolmanneksella vuodesta 2012 vuoteen 2013. Kuitenkin opiskeluun käytetty työaika sekä kurssipäivien määrä eivät juurikaan muuttuneet edellisestä vuodesta. Opiskelu ja vastaavasti opettaminen sisältävät myös työhön perehtymiseen ja perehdyttämiseen käytetyn työajan. Opiskeluajasta merkittävä osa käytetään Tilastokeskuksen omaan tilasto-osaamisen koulutusohjelmaan eli TIKOon, johon voivat osallistua myös muut tilastoviranomaiset. Seurantavuonna myös panostettiin yritystietojärjestelmä YTY:n käyttöönottokoulutukseen sekä koko henkilöstön Kieku-koulutukseen. Erityisesti tietoteknistä osaamista on kehitetty opintopiirejä hyödyntämällä.

Tiukan taloustilanteen vuoksi jatko-opintojen tuesta luovuttiin vuonna 2009, mutta se otettiin uudelleen käyttöön alkuvuonna 2012. Tuen euromäärä oli 29.200 vuonna 2013 ja 30.800 vuonna 2012.

Henkilöstön liikunta- ja virkistystoiminta on organisoitu edelleen Tilastokeskuksen kuntoliikunta- ja kulttuuriyhdistyksen (TIKU ry) ja viraston liikunnanohjaajan palvelujen kautta.

Henkilöstön työterveydenhuoltoon käytetyt menot pienenevät 10 prosentilla. Tulosityksikkökohtaiset työpaikkaselvitykset ja terveystarkastukset otettiin käyttöön 2010, ja seurantavuonna saatiin tarkastettua viimeinenkin tulosityksikkö. Seurantavuonna sairaustapausten määrä väheni 9 prosentilla ja sairauspoissapäivät 13 prosentilla. Sairauspoissaolojen määrä laskettuna työpäivinä henkilötyövuotta kohden laski alle 10,5 päivän tavoitteen ollen 9,8. Myös sairauksista johtuvien käyntien määrä työterveyshuollossa henkilötyövuotta kohden laski 8 prosentilla ollen 4,6 käyntiä/htv.

Työtyytyväisyyskysely 2011–2013 (VMBaro)

Työtyytyväisyysindeksit Tilastokeskuksessa ja koko valtiolla	Tilastokeskus			Koko valtio		
	2011/12	2012/13	2013/14	2011/12	2012/13	2013/14
	Johtaminen	3,47	3,45	3,35	3,40	3,47
Työn sisältö ja haasteellisuus	3,69	3,74	3,69	3,66	3,70	3,70
Palkkaus	2,99	2,99	2,94	2,85	2,86	2,90
Kehittymisen tuki	3,26	3,23	3,16	3,17	3,20	3,21
Työilmapiiri ja yhteistyö	3,74	3,77	3,76	3,72	3,77	3,79
Työolot	3,77	3,77	3,68	3,57	3,59	3,62
Tiedon kulku	3,24	3,15	3,05	3,10	3,08	3,15
Työnantajakuva	3,54	3,56	3,47	3,23	3,28	3,30
Yhteensä	3,48	3,48	3,41	3,37	3,40	3,42

Työtyytyväisyyskyselyn nousujohteinen kehitys pysähtyi vuoteen 2012 ja kääntyi selkeähkään laskuun 2013. Heikentymistä tapahtui kaikilla osa-alueilla. Vain työilmapiiri ja yhteistyö -osa-alue pysyi lähes entisellä tasolla. Eniten laskivat johtaminen (-0,10) ja tiedon kulku (-0,10). Näiden osalta Tilastokeskuksen tulokset myös alittavat eniten valtion keskimääräisen tason. Myös työolot (-0,09) ja työnantajakuva (-0,09) heikkenivät melko selvästi. Reippaasti valtion keskimääräistä tasoa korkeampi on Tilastokeskuksessa työnantajakuvalle annettu indeksi. Tosin tässäkin ero on pienentynyt.

Syksyllä 2013 arvioitiin esimiestyötä keräämällä palautetta henkilöstöltä. Toisin kuin henkilöstökyselyssä tulokset paranivat hiivenen lähes jokaisella osa-alueella. Kyselyn keskiarvo oli 3,93 (2012: 3,87 ja 2011: 3,91). Parhaan arvion, 4,09, esimiehet saivat jälleen sosiaalisista taidoistaan (2012:3,99 ja 2011: 4,04) ja heikoin arvion, 3,83 uudistamistaidoistaan (2012: 3,77 ja 2011: 3,81) ja organisoitaitaidoistaan, (2012: 3,82 ja 2011: 3,83) asteikolla 1–5, missä 5 oli paras.

Esimiestyön arviot olivat laskusuunnassa vuodesta 2011 vuoteen 2012, mutta nousivat jälleen vähän vuoteen 2013. Kyselyssä kohteena olivat sekä esimiehet että johtajat. Lukumääräisesti esimiehiä on noin viisi kertaa enemmän kuin johtajia, joten arvioinneissa painaa enemmän esimiehille annettu palaute.

Henkilöstön kannalta merkittävin muutos seurantavuonna oli 1.1.2013 voimaan astunut organisaatiouudistus. Tiedonkeruu eriytettiin omaksi tulosityksiköksi. Lisäksi perustettiin tuotannon kehittäminen -tulosityksikkö, jonka tehtävänä on mm. tilastotuotantoprosessin ohjaaminen, tilastomenetelmätuki, laatutyön edistäminen sekä projektityön tehostaminen. Tilastoja tuottavia tulosityksiköitä yhdistettiin niin, että kuudesta yksiköstä muodostettiin kolme uutta yksikköä.

Toimintatapojen muuttamiseksi seurantavuoden alussa aloitettiin kaksivuotinen projekti KUMU, kulttuurin muutos. Kumu muodostuu kolmesta osasta: strategian päivittäminen, organisaation jatkokehittäminen ja toiminta-tapojen uudistaminen. Tilastokeskuksen strategiasta on uudistettu arvot ja visio sekä päivitetty kriittiset menestystekijät. Uudeksi menestystekijäksi valittiin avoimen datan lisääminen. Organisaatiorakenteen muutokset jatkuvat edelleen erityisesti tulosityksiköiden sisällä, mutta myös tehtävien siirtoja tulosityksiköiden välillä on tehty. Toimintatapojen sekä johtamisen ja esimiestyön uudistamiseen tähtäävä työ ajoittuu pääosin vuodelle 2014. Valmisteluja on tehty jo vuonna 2013.

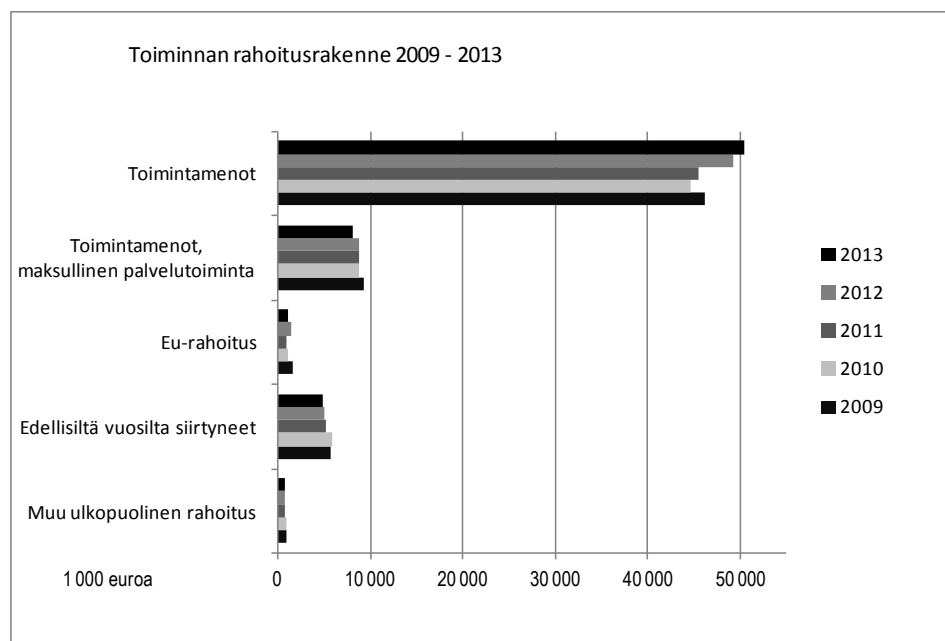
1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

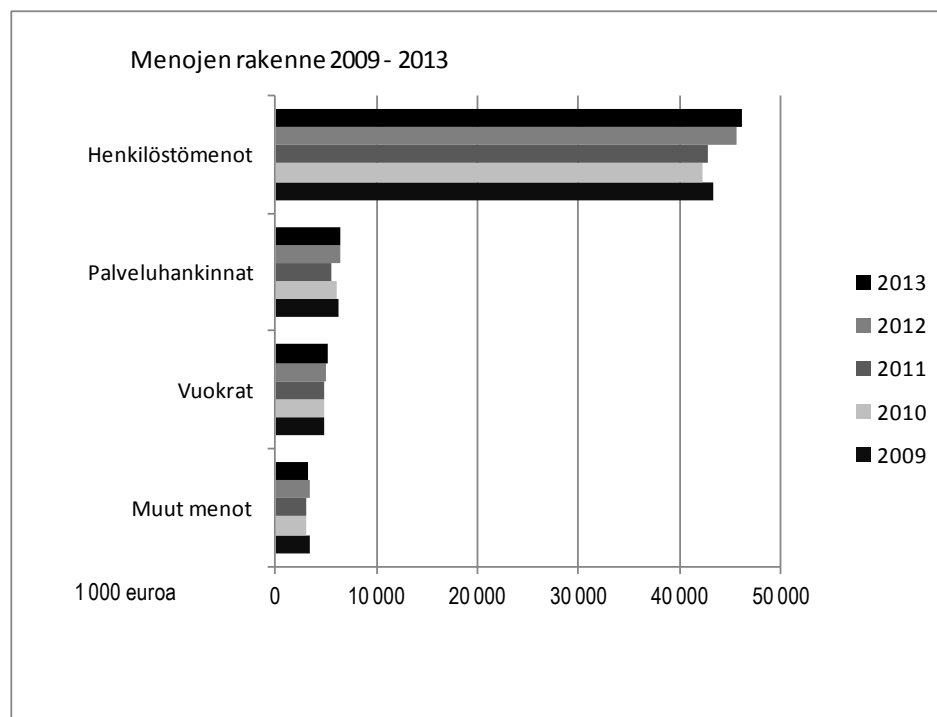
Tilastokeskuksella oli toimintavuonna käytettävissä rahoitusta kaikkiaan 65,4 milj. euroa, joten käytettävissä olevan rahoituksen määrä pysyi samalla tasolla kuin vuonna 2012.

Pääosa toimintavuoden rahoituksesta, 50,5 milj. euroa (77 %) saatiin valtion talousarviossa toimintamenomäärärahana. Lisäksi käytettävissä oli edelliseltä vuodelta siirtynyttä toimintamenorahoitusta 4,9 milj. euroa. Maksullisen toiminnan tuotot olivat 8,1 milj. euroa. Laskua edellisestä vuodesta oli 0,8 milj. euroa.

EU- rahoitusta saatiin 1,1 milj. euroa, josta laskua edelliseen vuoteen oli 0,4 milj. euroa. Lisäksi muuta ulkopuolista rahoitusta oli käytettävissä toimintavuonna 0,8 milj. euroa, mikä muodostui pääosin yhteistyöhankkeista muiden valtion virastojen ja laitosten kanssa.

Suurimman menoerän muodostavat henkilöstömenot, jonka osuus oli 76 % kokonaismenoista. Henkilöstömenot kasvoivat 0,5 milj. euroa vuodesta 2012 siitä huolimatta, että henkilötövuosien vähennys oli 2,5 prosenttia. Henkilöstömenojen kasvu johtui tehdyistä TES/VES-ratkaisuista, liukumista sekä rakennemuutoksesta. Palveluhankintojen osuus oli 10 %, vuokrien osuus 8,5 % ja muiden menojen osuus oli 5 % kokonaismenoista.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Toimintavuonna Tilastokeskus sai valtion talousarviosta rahoitusta kaikkiaan 53,1 milj. euroa. Rahoituksesta pääosa, 50,5 miljoonaa euroa, oli toimintameno määrärahaa. Arvonlisäveromenoihin saatiin rahoitusta 2,7 milj. euroa. Edelliseltä vuodelta siirtynyttä määrärahaa oli käytössä 4,9 milj. €.

Vuoden 2013 talousarviossa Tilastokeskuksen kokonaismenoiksi budjetoitiin 60,5 miljoonaa euroa. Tuloja budjetoitiin 10 miljoonaa, joista maksullisen toiminnan tuloiksi arvioitiin 8,3 milj. euroa ja muiksi tuloiksi 1,7 milj. euroa.

Tilastokeskuksen menot vuonna 2013 olivat 60,9 milj. euroa. Tuloja saatiin 10,1 miljoonaa. Maksullisen toiminnan tulot olivat 8,1 miljoonaa euroa ja muut tulot 2,0 miljoonaa euroa. Määrärahaa siirtyi seuraavalle vuodelle 4,4 milj. euroa.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Tilastokeskuksen tuotot vuonna 2013 olivat 10,1 milj. euroa. Tuotot laskivat 0,9 milj. euroa. Suurin tuloerä oli maksullisen toiminnan tuotot tilastotuotteista ja -palveluista 7,5 milj. euroa, jossa on laskua 0,9 miljoonaa edelliseen vuoteen verrattuna. Toimitilojen vuokratuottoja ja käyttökorvauksia saatiin 0,6 milj. euroa, jossa kasvua on 33 %. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat samaa suuruusluokkaa kuin edellisenä vuonna eli 2,0 milj. euroa.

Toiminnan kulut olivat 60,3 milj. euroa, jossa on kasvua 0,5 milj. euroa. Henkilöstökulujen määrä pysyi edellisen vuoden tasolla ollen 46,3 milj. Palvelujen ostoihin käytettiin 6,3 milj. euroa, joka on samaa suuruusluokkaa edellisen vuoden kulujen kanssa. Vuokria maksettiin 5,2 milj. euroa, jossa on kasvua 4 %. Aine- ja tarvikehankintojen kulut vähenivät 17 %. Muut kulut, joihin kirjataan mm. matkustusmenot ja käyttöoikeusmaksut, pysyivät edellisen vuoden tasolla. Julkaisuvaraston arvo laski. Valmistus omaan käyttöön, jonne on kirjattu itse tehtävien,

keskeneräisten atk-ohjelmien valmistusmenoja, vähentää toiminnan kuluja 0,8 miljoonaa euroa. Poistojen määrä kasvoi jonkin verran.

Tilastokeskuksen maksullisen toiminnan suoritteista perittiin arvonlisäveroa 1,0 milj. euroa ja hankintamenoista maksettiin arvonlisäveroa 2,7 milj. euroa.

1.6.4 Tase

Tilastokeskuksen taseen loppusumma on 7,0 milj. euroa, joka on 1,4 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten arvo on kasvanut vuoden aikana 38 %. Kasvu johtuu siitä, että keskeneräiseen ja valmiiseen itse tehtyyn käyttöomaisuuteen on tehty kirjauksia 2,1 miljoonan euron arvosta. Ennakkomaksuja aineettomasta käyttöomaisuudesta on maksettu 0,8 milj. euroa. Koneiden ja laitteiden arvo on pysynyt lähes ennallaan 0,5 miljoonassa eurossa.

Vaihto- ja rahoitusomaisuuden arvo on kasvanut. Julkaisuvaraston arvo on pysynyt vähäisenä (arvo 24 tuhatta euroa) mutta lyhytaikaisten myynti-, siirto- ja muiden saamisten arvo on kasvanut 15 %. Saamisiin kirjataan maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan saatavia sekä EU:lta laskutettavia matkakorvauksia.

Oman pääoman arvo väheni 15 %. Vieraan pääoman kokonaisarvo on 12,1 milj. euroa, jossa kasvua on 0,5 miljoonaa. Vieraan pääoman eristä merkittävin on 8,6 milj. euron siirtovelka, joka muodostuu pääosin lomapalkkavelasta henkilöstölle. Saatujen ennakoiden määrä väheni 51 %. Ostovelkojen määrä kasvoi 72 % ollen 1,5 miljoonaa euroa.

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Tilastokeskuksen johto vastaa talousarviosta annetun lain 24 b §:n mukaisesti viraston sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Tilastokeskuksen johdon tavoitteena on talousarvioasetuksen 69 §:n mukaisesti huolehtia siitä, että virastossa toteutetaan talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset sisäiset valvontamenettelyt, jotka varmistavat:

1. Tilastokeskuksen toiminnan ja talouden lainmukaisuuden ja tuloksellisuuden
2. Tilastokeskuksen hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaamisen ja
3. Tilastokeskuksen johtamisen ja ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudesta ja toiminnasta.

Valvontamenettelyt kattavat myös Tilastokeskuksen vastattavina olevien varojen hoidon sekä toiminnot ja tehtävät, jotka Tilastokeskus on ulkoistanut.

Tilastokeskuksen johto on arvioinut vuoden 2013 tilinpäätöksen yhteydessä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa COSO ERM -viitekehyksen laajuudessa. Arvioinnissa on käytetty apuna valtionalouden tarkastusviraston ja sisäisen tarkastuksen tarkastusraportteja, tilastojen läpivalaisuraportteja sekä riskienhallinnan kehittäminen -jatkotyöryhmän työssä kertynyttä materiaalia. Arvioinnin tuloksena voidaan todeta, että

- toiminnan ja talouden lainmukaisuutta ja talousarvion noudattamista, omaisuuden ja varojen turvaamista, toiminnan tuloksellisuutta sekä oikeiden ja riittävien tietojen antamista taloudesta ja tuloksellisuudesta koskevia varmistavia menettelyjä ja järjestelyjä voidaan pitää niiden riittävyys ja tehokkuuden osalta pääosin asianmukaisina. Käynnissä olevat organisaatio- ja kulttuurinmuutos kaipaavat työtä toimintatapojen edelleen kehittämisen sekä ohjeiden ja menettelyiden yhdenmukaisen soveltamisen osalta. Myös sisäisen valvonnan roolit ja vastuut kaipaavat selkiyttämistä muuttuneessa tilanteessa.
- suunnittelun ja toimintatapojen määrittelyn taustalla oleva käsitys talouden ja toimintaympäristön riskeistä on arvion mukaan ajan tasalla. Toimintavuonna vahvistettiin riskienhallinnan menettelytapaohje, mutta toimintatapojen vieminen käytäntöön ja sitominen suunnittelu- ja ohjausprosesseihin vaativat edelleen työtä. Seurattavana on toimintaympäristössä, erityisesti julkisessa taloudessa, tapahtuvien muutosten riskit ja parempi varautuminen niihin.
- toiminnan perusprosessit sekä niihin liittyvät vastuutukset, määritykset ja menettelytavat ovat arvioinnin perusteella säädösten ja määräysten mukaisia. Organisaatiomuutoksen myötä päätöksentekovastuusiin liittyvät menettelytavat ovat vielä osittain epäselviä. Myös prosessi- ja tulohjauksen sekä projektien hallinnan välistä suhdetta tulee edelleen selkiyttää.
- taloushallinnon perusprosessit ja menettelytavat ovat arvioinnin perusteella talousarvioasetuksen edellyttämällä tasolla ja niiden yksityiskohtainen vastuuttaminen ja määrittely työjärjestyksessä ja taloussäännössä täyttää talousarvioasetuksen 69 b §:ssä säädetyt vaatimukset. Hankintojen toteuttamisessa ja niiden dokumentoinnissa, erityisesti kiinteistöön liittyvissä hankinnoissa, on havaittu puutteita. Kertomusvuonna aloitetut toimenpiteet asian saattamiseksi kuntoon jatkuvat vuodelle 2014.
- tulosyksiköiden vastuulla olevien EU-varojen hallinnoinnin ja valvonnan riittävyttä ja varojen hoitamista yhteisön säädösten ja täydentävien kansallisten säädösten ja määräysten mukaisesti voidaan pitää hyvänä. Kiekun

käyttöönoton myötä projekteihin käytettyjen työaikojen seuranta vaatii erityistä tarkkuutta.

- tuloksellisuuden ja johdon laskentatoimen ei tällä hetkellä voida katsoa täysin täyttävän talousarvioasetuksen 55 §:n asettamia vaatimuksia. Kustannustietojen hyödyntäminen sisäisessä laskennassa ja raportoinnissa ei ole Kiekin käyttöönoton jälkeen ollut tarvittavalla tasolla.

Sisäisen valvonnan arvioidaan toimivan Tilastokeskuksen toiminnan laajuuteen ja laatuun sekä niihin liittyviin riskeihin nähden pääosin asianmukaisesti.

1.8 Arviointien tulokset

Eurostatin arviot yritystilastoista 2011–2013

Tilastointialue	Arvio 2011	Arvio 2012	Arvio 2013	Arviointi 2013
Lyhyen aikavälin tilastot (STS)	VG	VG	VG	Vaatimukset täytetty lähes täysin (muutamia myöhästymisiä)
Rakennetilastot (SBS)	P	G	VG	Aineistot lähetetty aikataulussa, ei puuttuvia tietoja, jotkut tiedot lähetetty kahteen tai kolmeen kertaan
Yritysrekisteri	VG	VG	VG	Kaikki pakolliset muuttujat toimitettu
Teollisuuden hyödyketilasto	VG	VG	VG	98,5 % aineistosta toimitettu ajoissa
Matkailutilastot	VG	VG	VG	Ei puutteita
Tietoyhteiskuntatilastot	G	VG	G	Kaikki muuttujat toimitettu, mutta viiveellä. Useita revisioita.
T&K-tilastot	VG	VG	VG	Kaikki pakolliset muuttujat toimitettu
Innovaatiotilasto	VG	VG	VG	Kaikki pakolliset muuttujat toimitettu ajoissa
Ulkomaiset tytäryhtiöt Suomessa	G	G	VG	90/100
Suomalaiset tytäryhtiöt ulkomailla	G	VG	VG	98,4/100
Palvelujen ulkomaankauppa		G*	VG	-

* Vuonna 2012 palvelujen ulkomaankauppa arvioitiin asteikko P/G.

Käytetty asteikko:

VG: Very good compliance, all required data (with minor exceptions) is delivered in time (overall scores $\geq 90\%$)

G: Good compliance, few elements are missing or small delays in data delivery (overall scores between 70 and 89%)

P: Data is partly available but major elements of compliance are missing or deadlines are not respected (overall scores between 10 and 69%)

N: A large part of the data is missing or there are major delays in deliveries (overall scores lower than 10%).

Vuonna 2013 Eurostatin tekemässä yritystilastojen arvioinnissa 11 tilastokokonaaisuudesta kymmenen sai parhaan mahdollisen arvion ja yksi toiseksi parhaan.

International Energy Agency (IEA) on arvioinut energiatilastoja, joiden tietotoimitukset IEA:lle perustuvat kansainvälisiin sopimuksiin. Tiedon laatu ja toimitusviive on arvioitu vuoden 2012 tapaan erittäin hyväksi.

EDP-alijäämän (Excessive Deficit Procedure) tilastointia on arvioitu loppuvuonna 2013 komission tekemässä ns. dialogivierailun avulla. Esiin nostettiin erityisesti kuntasektorin tilastoinnin kehittämistarpeet.

Vuonna 2013 tehdyssä arvioinnissa kansantalouden tilinpitoon liittyvien eräiden tietojen toimitukset on arvioitu kiitettäväksi kuten noin kolmanneksella maista. Arvio on sama kuin vuonna 2012. Tosin eräiden muuttujien tiedoissa on puutteita.

Kansainvälinen asiantuntijaryhmä tarkasti Tilastokeskuksen kokoaman Suomen kasvihuonekaasujen päästöraportoinnin vuodelle 2011. Suomen raportointi ja päästöarviot todettiin korkealaatuiseksi. Tilastokeskus laatii vuosittain yhdessä maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT:n, metsätutkimuslaitoksen, Suomen ympäristökeskuksen, VTT:n ja energiaviraston kanssa Suomen kasvihuonekaasujen päästöraportin ja toimittaa sen EU:n komissiolle ja YK:n ilmastopöytäkirjalle ja sen alaiselle Kioton pöytäkirjalle. Näitä raportointeja koskevat tarkat säännöt, joiden noudattamista valvotaan vuosittain tehtävillä tarkastuksilla.

Kioton pöytäkirjan sitovien päästörajoitusvelvoitteiden noudattamista valvotaan inventaariossa raportoitavien päästötietojen perusteella.

Eurostat on alkanut arvioida myös sosiaalitalastoja. Ensimmäinen arviointikierros valmistui alkuvuonna 2013. Tilastokeskus on lähes poikkeuksetta toteuttanut vaatimukset hyvin, kuten suurin osa muistakin maista. Kansallisesti Tilastokeskus julkaisee eräiden tilastojen tiedot eri nimellä tai osana laajempaa kokonaisuutta. Eurostatia varten tiedot kootaan vaatimusten mukaisiksi tietotoimituksiksi. Toisen arviointikierroksen tulokset valmistunevat maaliskuun 2014 loppupuolella.

Eurostatin arviot sosiaalitalastoista 2012

Tilasto (tietotoimitus)	Tietotoimitukset	Toimitusviive	Laatu
EU-SILC (Statistics on Income and Living Conditions)	hyvä	hyvä	hyvä
Palkkarakenne- ja työvoimakustannustilastot	hyvä	hyvä	hyvä
Työvoimakustannusindeksi	hyvä	hyvä	hyvä
Avoimet työpaikat	hyvä	hyvä	hyvä
Muuttoliiketilasto (Migration statistics)	hyvä	hyvä	hyvä
Koulutustilasto (Aikuis-koulutustutkimus) (Statistics on education and lifelong learning)	(tietoja ei ollut lähetetty, Suomella derogaatio keruuaajan ja toimitusajan suhteen)		
Yritysten henkilöstökoulutus (CVTS, Continuing vocational training survey)	hyvä	hyvä	hyvä
Koulutustilasto (Koulutusjärjestelmiä koskevia tietoja, UOE)	hyvä	toimitusviiveitä (1-3 kuukautta)	hyvä
Koulutustilasto (Koulutuksen taloustiedot)	hyvä	hyvä	hyvä

Asteikko: hyvä
osittainen /tyydyttävä
puuttuva/huono

Tilastokeskus vastaa Euroopan tilastojen kansallisesta tietopalvelusta. Eurostatin käyttäjätuki on tehnyt kaksi anonymiä testiä sähköpostikyselyihin vastaamisesta. Ensimmäisestä testistä vuonna 2011 Tilastokeskus sai täydet pisteet ja toisestakin vuodelta 2012 lähes täydet. Vuonna 2013 testiä ei tehty.

1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Seurantavuonna Tilastokeskuksessa havaittiin kaksi väärinkäytöstapausta, joista toinen oli työajan ja toinen maksuaikakortin väärinkäyttö. Väärinkäytöksillä saadun edun yhteissumma oli 1929,01 euroa, joka on peritty takaisin.

2 Tilastokeskuksen talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaoittelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2012	Talous arvio 2013 (TA +LTA:t)	Tilinpäätös 2013	Vertailu Tilinpäätös - Talous arvio	Toteutuma %					
11. Verot ja veroluonteiset tulot	1 207 455,55	1 029 783	1 029 782,79	0,00	100 %					
1104.01 Arvonlisävero	1207455,55	1029783	1029782,79	0,00	100 %					
12. Sekalaiset tulot	0,00	0	0,01	0,00	100 %					
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	0,00	0	0,01	0,00	100 %					
Tulo arvio tilit yhteensä	1 207 455,55	1 029 783	1 029 782,80	0,00	100 %					
Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2012	Talous arvio 2013 (TA +LTA:t)	Talous arvio n 2013 määrärahojen käyttö vuonna 2013	Siiro seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2013	Vertailu Talous arvio - Tilinpäätös	Siirto määrärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2013	Käyttö vuonna 2013 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	127,57	419	419,27	0,00	419,27	0,00	2 120,36	2 120,36	2 120,35	0,00
24.0129 Ulkoasiainministeriön hallinnonalan	127,57	419	419,27		419,27	0,00				
arvonlisäveromenot (arvio määräraha)										
24.0129.3 Lähilueyhteistyön										
arvonlisäveromenot	127,57	419	419,27		419,27	0,00				
24.20.66 Lähilueyhteistyö (siirto määräraha 3 v)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	2 120,36	2 120,36	2 120,35	0,00
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	51 790 268,54	53 118 142	48 674 146,76	4 443 995,38	53 118 142,14	0,00	4 858 748,66	55 309 748,66	50 865 753,28	4 443 995,38
28.0129 Valtiovarainministeriön hallinnonalan										
arvonlisäveromenot (arvio määräraha)	2 590 268,54	2 667 142	2 667 142,14		2 667 142,14	0,00				
28.30.01 Tilastokeskuksen toimintamenot (netto b)	49 200 000,00	50 451 000	46 007 004,62	4 443 995,38	50 451 000,00	0,00	4 858 748,66	55 309 748,66	50 865 753,28	4 443 995,38
(siirto määräraha 2v)										
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	37 254,63	0	0,00		0,00	0,00				
29.0129 Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan										
arvonlisäveromenot (arvio määräraha)	1386,75	0	0,00		0,00	0,00				
29.40.53 Veikkauksen ja raha-arpajaisien voitto varat tieteen										
edistämiseen (arvio määräraha)										
29.40.53.7 Tieteen ja yhteiskunnan vuorovai-										
kutuksen edistämiseen ja muihin tieteen										
tukeemisesta aiheutuviin menoihin	35 867,88	0	0,00		0,00	0,00				
Määrärahatilit yhteensä	51 827 650,74	53 118 561	48 674 566,03	4 443 995,38	53 118 561,41	0,00	4 860 869,02	55 311 869,02	50 867 873,63	4 443 995,38

Tilastokeskuksen talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Tilastokeskuksella ei ole valtuuksia.

3 Tilastokeskuksen tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2013 - 31.12.2013		1.1.2012 - 31.12.2012	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	7 528 129,98		8 441 797,98	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	567 065,84		426 967,89	
Muut toiminnan tuotot	<u>1 956 635,01</u>	10 051 830,83	<u>2 033 653,30</u>	10 902 419,17
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	1 267 447,47		1 533 733,54	
Henkilöstökulut	46 274 374,10		46 336 115,76	
Vuokrat	5 198 854,15		4 999 463,41	
Palvelujen ostot	6 328 856,82		6 417 710,89	
Muut kulut	1 621 267,13		1 606 066,55	
Valmisteverastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	26 614,75		4 648,24	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-755 686,89		-1 418 379,76	
Poistot	<u>324 120,58</u>	<u>-60 285 848,11</u>	<u>276 829,10</u>	<u>-59 756 187,73</u>
JÄÄMÄ I		-50 234 017,28		-48 853 768,56
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	800,49		785,80	
Rahoituskulut	<u>997,04</u>	-196,55	<u>208,12</u>	577,68
JÄÄMÄ II		-50 234 213,83		-48 853 190,88
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Ulkomaille	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>998,00</u>	<u>-998,00</u>
JÄÄMÄ III		-50 234 213,83		-48 854 188,88
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	972 282,79		1 263 515,16	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-2 667 561,41</u>	<u>-1 695 278,62</u>	<u>-2 591 782,86</u>	<u>-1 328 267,70</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u><u>-51 929 492,45</u></u>		<u><u>-50 182 456,58</u></u>

4 Tilastokeskuksen tase

	31.12.2013		31.12.2012	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	16 918,05		23 328,88	
Muut pitkävaikutteiset menot	258 444,46		38 545,77	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>2 737 701,28</u>	3 013 063,79	<u>1 568 782,45</u>	1 630 657,10
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	545 106,25		571 141,44	
Kalusteet	7 525,32		7 522,40	
Muut aineelliset hyödykkeet	2 022,77		2 022,77	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>28 208,29</u>	<u>582 862,63</u>	<u>385 955,36</u>	<u>966 641,97</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ				
		3 595 926,42		2 597 299,07
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Valmiit tuotteet/Tavarat	<u>23 737,21</u>	23 737,21	<u>50 351,96</u>	50 351,96
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	1 451 647,71		1 618 858,05	
Siirtosaamiset	228 316,18		325 044,88	
Muut lyhytaikaiset saamiset	1 689 624,39		948 122,27	
Ennakkomaksut	<u>0,00</u>	3 369 588,28	<u>335,90</u>	2 892 361,10
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	758,45	<u>758,45</u>	655,05	<u>655,05</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ				
		3 394 083,94		2 943 368,11
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>6 990 010,36</u>		<u>5 540 667,18</u>
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-2 369 173,31		-2 369 173,31	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-3 684 731,15		-5 627 025,32	
Pääoman siirrot	52 847 080,63		52 124 750,75	
Tilikauden tuotto-/kulujaämä	<u>-51 929 492,45</u>	-5 136 316,28	<u>-50 182 456,58</u>	-6 053 904,46
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Saadut ennakot	145 443,27		298 505,40	
Ostovelat	1 529 583,47		889 858,66	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	909 213,54		841 887,60	
Edelleen tilittävät erät	922 763,68		930 524,70	
Siirtovelat	8 611 440,08		8 624 310,78	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>7 882,60</u>	<u>12 126 326,64</u>	<u>9 484,50</u>	<u>11 594 571,64</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ				
		12 126 326,64		11 594 571,64
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>6 990 010,36</u>		<u>5 540 667,18</u>

5 Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liitetiedot

Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta.

1) Budjetoitua koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen.

Budjetoitua koskevia muutoksia ei ole tehty vuonna 2013.

2) Valuuttakurssi, jota on käytetty muuttaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi.

Tilastokeskuksella ei ollut vuodenvaihteessa merkittäviä valuuttamääräisiä laskuja.

3) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen.

Tilastokeskuksen tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja -asetusta sekä Valtiovarainministeriön määräyksiä ja ohjeita.

Itse valmistetun aineettoman käyttöomaisuuden hankintamenoa aktivoitiin 755 686,89 euroa.

Valmiiseen käyttöomaisuuteen siirrettiin itse valmistettua käyttöomaisuutta 250 042,36 euron arvosta.

Vuoden jälkimmäisellä puoliskolla itse valmistettuun käyttöomaisuuteen liittyviä kirjauksia ei pystytty järjestelmäteknisistä syistä tekemään, poistoja lukuunottamatta.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu Tilastokeskuksen yhdenmukaisten periaatteiden, säännösten ja määräysten mukaisesti.

Liitteessä 6 on esitetty Kiekuun siirtymisen johdosta poistoaikoihin tehdyt muutokset.

Julkaisuvaraston vuoden 2013 lopussa olevat vuonna 2012 ilmestyneet julkaisut on arvostettu epäkuranteiksi julkaisuiksi. Epäkurantiusvähennys on niiden osalta yhteensä 46 489,26 euroa.

4) Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Tilastokeskuksessa ei ole tehty aikaisempiin vuosiin kohdistuvia korjauksia.

5) Selvitys edellisestä vuodesta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvouden tietojen kanssa.

Tilinpäätösvouden ja edellisen vuoden tiedot ovat vertailukelpoisia keskenään.

Tilastokeskus siirtyi Kiekun käyttöön 1.10.2013. Vuoden 2013 tiedot ajalta 1.1.-30.9.2013 konvertoitiin AdeEkosta Kiekuun saldotasolla. Tapahtumatason tietoa Kiekusta löytyy ajalta 1.10.-31.12.2013.

6) Selvitys tilinpäätösvouden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa.

Tilastokeskuksella ei ole tilinpäätösvouden jälkeisiä olennaisia tapahtumia, joita ei ilmoiteta toimintakertomuksessa.

Liite 2: Talousarvion toteutumalaskelmaa täydentävä laskelma nettobudjetoiduista tuloarvioista ja määrärahoista.

Tilastokeskuksen nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2012	Talousarvio 2013 (TA +LTA:t)		Tilinpäätös 2013	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös
		Talousarvion 2013 määrärahojen käyttö vuonna 2013	Talousarvion 2013 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle		
24.0129. Bruttomenot	127,57		419,27	419,27	
Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arvio määräraha)	0,00	419	419,27	419,27	0,00
Nettomenot	127,57				0,00
28.0129. Bruttomenot	2 590 268,54		2 667 142,14	2 667 142,14	
Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arvio määräraha)	0,00	2 667 142	2 667 142,14	2 667 142,14	0,00
Nettomenot	2 590 268,54				0,00
28.30.01. Bruttomenot	60 103 204,97		56 058 634,01	60 502 629,39	
Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2v)	10 903 204,97	50 451 000	46 007 004,62	10 051 629,39	0,00
Nettomenot	49 200 000,00		4 443 995,38	50 451 000,00	0,00
29.0129. Bruttomenot	1 387,75		0,00	0,00	
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arvio määräraha)	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Nettomenot	1 387,75		0,00	0,00	0,00

Momentin numero ja nimi	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
	Ede llisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2012	Käyttö vuonna 2012 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28.30.01. Bruttomenot			60 918 384,60	
Tilastokeskuksen toimintamenot			10 052 631,32	
(siirtomääräraha 2v) Nettomenot	4 858 748,66	55 309 748,66	50 865 753,28	4 443 995,38

Liite 3: Tiedot arviomäärärahojen ylityksistä.

Tilastokeskuksella ei ole arviomäärärahojen ylityksiä.

Liite 4: Tilastokeskuksen tiedot peruutetuista siirretyistä määrärahoista.

Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala		0,01
Vuosi 2011		0,01
24.20.66. Lähialueyhteistyö	0,01	
Pääloukat yhteensä		0,01
Vuosi 2011		0,01

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely, joka sisältää selvityksen viraston ja laitoksen henkilöstökulujen jakautumisesta palkkoihin ja palkkioihin ja tulosperusteisiin eriin, johdon palkoista ja palkkioista, luontoisetujen yhteenlasketusta arvosta, lomapalkkavelasta, eläkekuluista ja muista henkilöstösivukuluista.

Tilastokeskuksen henkilöstökulujen erittely

	2013	2012
Henkilöstökulut	38 510 694,29	38 336 406,37
Palkat ja palkkiot	38 442 072,97	37 796 114,16
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	68 621,32	540 292,21
Henkilösivukulut	7 763 679,81	7 999 709,39
Eläkekulut	6 923 439,14	7 023 414,71
Muut henkilösivukulut	840 240,67	976 294,68
Yhteensä	46 274 374,10	46 336 115,76
Johdon palkat ja palkkiot, josta	814 762,11	1 372 203,47
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	240,00	226,24
Johto	240,00	226,24
Muu henkilöstö	0,00	0,00

Liite 6: Tilastokeskuksen selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista.

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto % ¹⁾	Jäännösarvo € tai %
Aineettomat hyödykkeet				
11200000 Ostetut atk-ohjelmat	Tasapoisto	5	20	0
Aineelliset hyödykkeet				
12500000 Autot ja muut maakuljetusvälineet	Tasapoisto	5	20	0
12540000 Kevyet työkoneet	Tasapoisto	7	14,3	0
12550000 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	Tasapoisto	3	33,3	0
12560000 Toimistokoneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0
12570000 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	Tasapoisto	5	20	0
12580000 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0
12690000 Muut koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0
12700000 Asuinhuoneisto ja toimistokalusteet	Tasapoisto	5	20	0
12790000 Muut kalusteet	Tasapoisto	5	20	0
12800000 Taide-esineet	Ei poistoja			
12890000 Muut aineelliset hyödykkeet	Tasapoisto	5	20	0
13030000 Muut osuudet(puhelinosuudet)	Ei poistoja			

Kiekuun 1.10.2013 siirtymisen vuoksi poistoaajat muuttuivat omaisuusryhmissä:

11200000, vain 5 vuotta, ei enää 3 vuotta

12540000, 7 vuotta, ennen 5 vuotta

12550000, vain 3 vuotta, ei enää 7, 5 eikä 4 vuotta

12700000, 5 vuotta, ei enää 7 vuotta

12790000, 5 vuotta, ennen 7 vuotta

12890000, 5 vuotta, ei enää 5-7 vuotta

Liite 7: Tilastokeskuksen selvitys kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistoista.

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.2013	205 309,74	1 568 782,45		1 774 092,19
Lisäykset	250 042,36	1 572 018,41		1 822 060,77
Vähennykset	70 920,74	403 099,58		470 302,80
Hankintameno 31.12.2013	384 431,36	2 737 701,28		3 125 850,16
Kertyneet poistot 1.1.2013	143 435,09	0,00		143 435,09
Vähennysten kertyneet poistot	70 920,74	0,00		70 920,74
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	36 554,50	0,00		36 554,50
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00		0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00		0,00
Kertyneet poistot 31.12.2013	179 989,59	0,00		179 989,59
Arvonkorotukset	0,00	0,00		0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	275 362,51	2 737 701,28		3 016 781,31

	Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
	Koneet ja laitteet	Kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
			Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.2013	1 384 593,61	223 488,56	2 022,77	385 955,36	1 996 060,30
Lisäykset	261 533,81	0,00	0,00	40 909,71	302 443,52
Vähennykset	291 558,18	138 858,62	0,00	398 656,78	829 073,58
Hankintameno 31.12.2013	1 354 569,24	84 629,94	2 022,77	28 208,29	1 469 430,24
Kertyneet poistot 1.1.2013	813 452,17	215 966,16	0,00	0,00	1 029 418,33
Vähennysten kertyneet poistot	291 558,18	138 858,62	0,00	0,00	430 416,80
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	287 569,00	-2,92	0,00	0,00	287 566,08
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2013	1 101 021,17	215 963,24	0,00	0,00	1 316 984,41
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	545 106,25	7 525,32	2 022,77	28 208,29	582 862,63

Liitteellä esitettyihin kumulatiivisiin lukuihin sisältyy myös kokonaan poistettuja hyödykkeitä.

Liite 8: Tilastokeskuksen erittely rahoitustuotoista ja -kuluista

Rahoitustuotot			Muutos
	2013	2012	2013-2012
Korot euromääräisistä saamisista	800,49	785,80	14,69
Rahoitustuotot yhteensä	800,49	785,80	14,69
Rahoituskulut			Muutos
	2013	2012	2013-2012
Korot euromääräisistä veloista	996,78	208,12	788,66
Muut rahoituskulut	0,26	0,00	0,26
Rahoituskulut yhteensä	997,04	208,12	788,92
Netto	-196,55	577,68	-774,23

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat.

Tilastokeskuksella ei ole talousarviotaloudesta annettuja lainoja.

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset.

Tilastokeskuksella ei ole arvopapereita ja oman pääoman ehtoisia sijoituksia.

Liite 11: Tilastokeskuksen taseen rahoituserät ja velat.

31.12.2013	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	758,45	0,00	0,00	758,45
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	758,45	0,00	0,00	758,45

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut.

Tilastokeskuksella ei ole valtiontakauksia ja -takuita.

Tilastokeskuksen muut monivuotiset vastuut

**Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan
Toimintameno määrärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset**

€	Talousarvio- menot 2013	Määräraha- tarve 2014	Määräraha- tarve 2015	Määräraha- tarve 2016	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset						
yhteensä	7 127 300,24	8 168 749,94	8 168 749,94	7 792 879,44	13 215 590,08	37 345 969,40

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat.

Tilastokeskuksella ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

Liite 14: Taseeseen sisällyttämättömät rahastoidut varat.

Tilastokeskuksella ei ole taseeseen sisällyttämättömiä rahastoituja varoja.

Liite 15: Velan muutokset.

Tilastokeskuksella ei ole velan muutoksia.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio.

Tilastokeskuksella ei ole velan maturiteettijakaumaa ja duraatiota.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot.

Tilastokeskuksella ei ole esitettävää tällä liitteellä.

6 Allekirjoitus

Tilastokeskuksen tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä maaliskuuta 2014.

Marjo Bruun

Pääjohtaja